A Veszprém megyei Ernst Thälmann Úttörőház változatos, vidám sporthéttel köszöntötte a tavaszt. Leglátványosabb programjának a „GÖRDÜLŐ NAP" bizonyult!

Játék? Sport, vagy közlekedési eszköz? Egyre megy! A guruló szerkezetek síkossá teszik az aszfaltot is. Így aztán mód nyílik egy kis játékra is, versenyre is, a gyaloglásnál gyorsabb tempójú közlekedésre is

ÉS GYEREKEK

Zaklatott szívvel fogalmazott, kusza betűkkel írt levél, egy nagymama jajkiáltása érkezett hozzánk. Második osztályos unokája T. Pista ügyében kért segítséget. Azt írta, hogy a fiú szülei elváltak, a bíróság a garázda apát arra kötelezte, hogy sürgősen hagyja el a lakást, de ő nem hajlandó távozni. Ha részeg, tovább bántalmazza fiát.

Nem a Pajtásra tartozik az ügy — figyelmeztettek többen is, amikor Pistának védelmet keresve elindultam. Lehet. Csakhogy a nagymama a levelét nekünk címezte, s a szerkesztőség nem maradhat néma, ha egy gyerek védelemre szorul.

NAGYMAMA:

— Feldúlt lelkiállapotban, akkor írtam a levelet, amikor az unokám legutóbb eljött hozzám, és észrevettem, hogy csupa kék a háta. Amikor faggatni kezdtem, hogy mi történt vele, hozzámbújt, hangtalanul sírt. Szegénykém, már panaszkodni sem mer, annyira fél az apjától. Nem is csodálom, hiszen a múltkor, amikor részeg volt, engem is bántalmazott. Súlyos testi sértésért a bíróság felfüggesztett fegyházbüntetésre ítélte és tudomására hozta, ha újra kezet emel rám, börtönbe zárják. Engem most békén hagy, de az unokámat tovább kínozza. Én végleg magamhoz venném Pityut, de ebbe

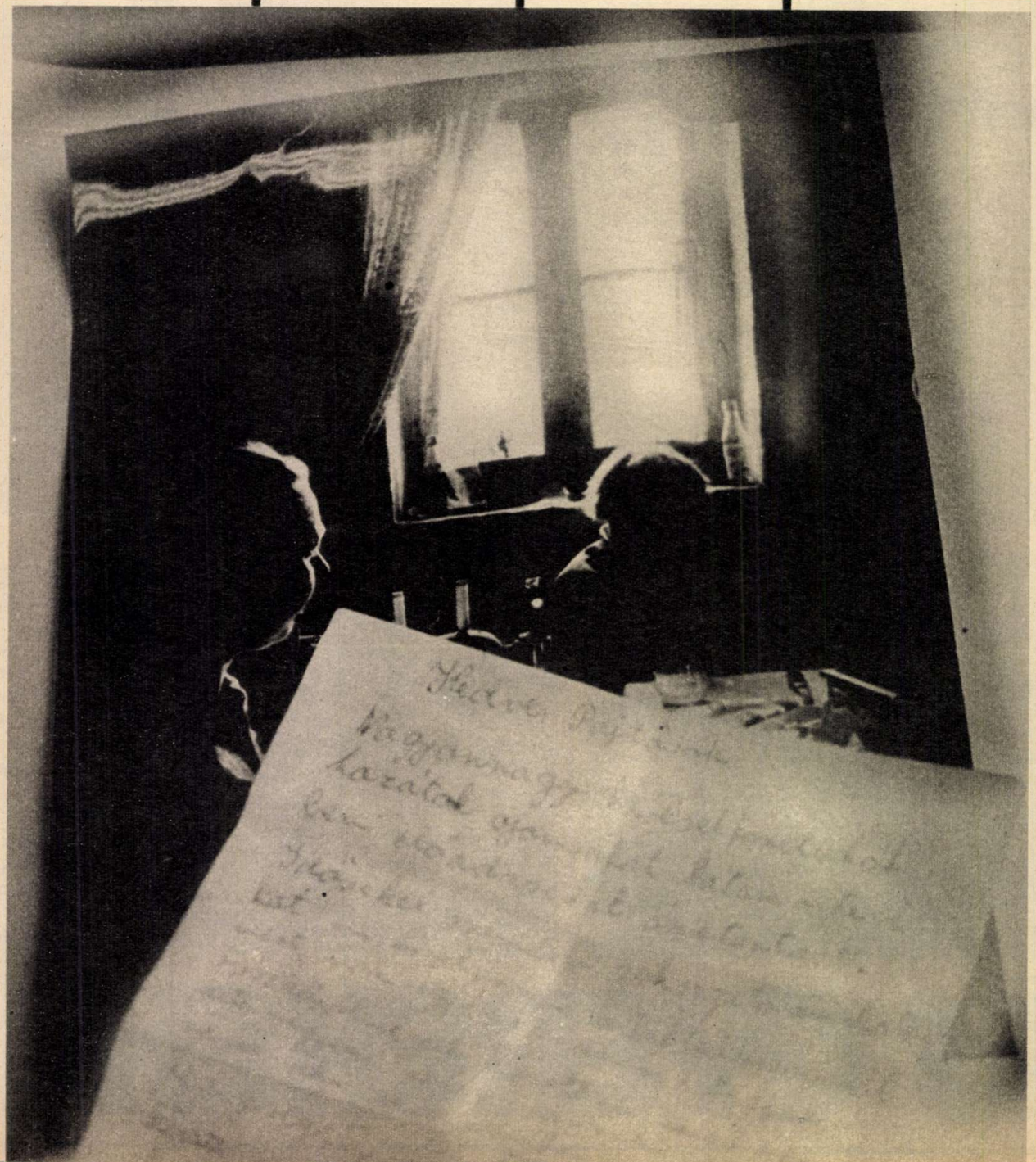

EGY FIÚ VÉDELEMRE VÁR

a szülei nem egyeznek bele, és a fiú is ragaszkodik az otthonához. Ha tovább van távol tőlük, visszavágyik. Annak ellenére, hogy... Sajnos, a lányom is ellenem fordult, azt mondja, csak bőszítem a volt férjét, ha elmegyek hozzájuk, ha az unokámat elviszem valahova. Azért is dührohamot kapott, hogy a korcsolyapályára kísérgettem, pedig én jót akartam, a tandíjat is fizettem, mert a pálya igazgatója azt mondta, tehetséges az unokám, érdemes taníttatni. Amikor nyugdíjba mentem, azt gondoltam, végre jut idő Pityura, elvihetem játszani, vagy moziba. De az egész csak ábránd maradt. Most már még azt is meg akarják tiltani, hogy találkozzak vele. De hogyan hagyhatnám magára? Ha nem vagyok mellette, olyan kiszolgáltatott.

A MAMA:

— Áldatlan állapot, ahogy élünk. A bíróság évekkel ezelőtt elválasztott bennünket, a volt férjemet a lakás elhagyására kötelezte, de nincs hová mennie. Levél írása helyett az anyám inkább azzal foglalkozott volna, hogyan oldjuk meg a lakásgondot. Hogy üti a gyereket? Én is megverem, amikor rossz. Ha részeg, valóban goromba, de amikor józan, a hátán lovagoltatja a fiát. Különben is elváltunk. Azt csinál, amit akar. A gyerekéhez joga van! Vagy nem? Nekem nagyobb gondot jelent nála az anyám. Még mindig úgy kezel, mint egy kislányt. Folyton el akar számoltatni. Leskelődik utánam. Mint boltvezetőnek is, sok kellemetlenségem van miatta, mert a vevőkkel is képes összeveszni. Végre meg kellene értenie, hogy az unokájával is jobbat tenne, ha nem vinné sehova. Ha elmegy vele, a volt férjem őrjöng, és én sem vagyok nyugodt. Úgy érzem, hogy a „szeretetével" félreneveli.

A FIÚ:

— Anyut, a nagymamát, Zolit a barátomat, Farkast, a német juhászkutyát, Kócost a pulit és Cidri cicát nagyon szeretem. Anyu reggelenként bekísér az iskolába, délutánonként pedig hazavisz a napközi-ből. Ha anyu beteg, a nagymama jön értem. Nyaranta is gyakran vagyok nála, de a legjobban akkor érzem magam, ha anyu elenged Zoliékhoz. Ott olyan jó játszani. Ha otthon szomorú vagyok, ha sírok, Farkas, Kócos vagy Cidri cica hozzám sompolyog, a lábamhoz dörgölődve vigasztal. Aput is szeretem egy kicsit, mert erős ember, mert időnként játszik velem, de ha fizetésnap van, mindig későn és részegen jön haza. Én ilyenkor azt szeretném, ha az ajtónkon egy hatalmas lakat lenne. De nincs, és apa bármikor beléphet rajta, ha észrevesz, mindig dühös lesz, megver.

AZ OSZTÁLY-FŐNÖK:

— T. Pista a veszélyeztetett környezetben élő gyerekek között szerepel. Sokat foglalkoztam már az ügyével. Bírósági tárgyalásra is elmentem tanúskodni. Sajnos, ennél többet nem tehetek. Legfeljebb még annyit, hogy megszerveztem a fiú korrepetálását. Nem rossz tanuló, de segíteni kell neki. A környezetéből nem tudom kivenni, azt hiszem, hogy ebbe a szülei sem mennének bele. Édesanyjával gyakran találkozom, ő törődik a fiúval. A nagyanyjával is beszélgettem már, de ő csak vádaskodik. Nagyon szereti és talán ezért nagyon elfogult az unokájával. Pista édesapját még nem láttam, de „tetteiről" gyakran értesülök. Ha otthon bántják, Pista nyugtalanul ül a padban, tekintete zavart. Nem, nem beszél a bánatáról, de néha úgy ül a helyén, mint egy riadt kismadár.

A GYERMEK-VÉDELMI FELELŐS:

— A kerületi tanács gyámhatósági csoportjánál T. Pista neve nem szerepel. Talán azért nem, mert itt lakik ugyan, de nem a mi kerületünkben jár iskolába. Mindenesetre jobban örültem volna, ha minket keres fel először a nagymama, unokája sorsa miatt. De az a fontos, hogy az ügy mégis eljutott hozzánk. Ettől a pillanattól kezdve mi is figyelemmel kísérjük Pista életét.

*

Ha semmi más nem történt volna, már ezért is érdemes volt foglalkozni a nagymama panaszos levelével. De remélem történni fog. A család nyugalma érdekében a bírósági ítéletnek mindenképpen érvényt kell szerezni. És fel kell oldani a nagymamát kirekesztő zárlatot is, hiszen nemcsak ő, Pista is végtelenül ragaszkodik hozzá. De a nagymamának is felül kell vizsgálnia eddigi magatartását. Tudomásul kell vennie, hogy családja önálló életet él, az unoka „kisajátítása" újra és újra visszájára fordítja a dolgokat.

Egy családi háborúban szinte lehetetlen ennek vagy annak a félnek igazat adni. De ha ebben a „háborúban" egy gyereknek félni kell, már bűn a tétlenség! Akárcsak a nagymama a levelét, én is Pista miatt írtam meg e riportot. Szerettem volna felhívni a fiú úttörőcsapatának figyelmét is, hogy az ifjúsági törvény „jogi személy"-nek, olyan pártfogónak nyilvánít minden úttörőcsapatot, amelynek joga és kötelessége, hogy — akár bíróság útján is — érvényt szerezzen a bajban levő gyermekek jogainak.

Van az esetnek még egy általános tanulsága. Pistához hasonlóan sok gyerek jár más kerületbe, városba, faluba, iskolába, mint ahol lakik. Vajon az ő sorsuk alakulását figyelemmel kíséri-e valaki? Vajon értük — ha nehéz helyzetbe kerülnek — ki emeli fel a telefonkagylót?

Faragó György

Miután fölkapaszkodtam a létrán a padlásra, egy pokróccal leterített padra ültettek, sütteménnyel, málnaszörppel kínáltak. Azt mondták, ez minden vendégnek kijár, akit pedig nem illet meg a süti, az előtt úgyis gyorsan felvonják a „hidat", a létrát, az nem léphet a birodalmukba.

RIZI-BIZI ÉS HÉT TÁRSA

Rizi-bizi Krizsán Margit beceneve. A hatodikos lány a békéscsabai 11. számú Általános Iskola tanulója, a Jurij Gagarin Úttörőcsapat egyik őrsének krónikása. Három dolog miatt ismerik és tisztelik. Dzsúdózni tanul, kitűnően rajzol — munkái nemzetközi kiállításokon is szerepeltek már — és mindig van egy aranyat érő ötlete.

Rizi-bizi gondolta ki az egész padlásotthon-históriát is. De a többieknek sem kellett kétszer elmesélnie, s amikor a lányok körülnéztek Rizi-biziék háza táján, már tudták, hogy ők ott a magasban „fészket" fognak rakni.

Csak egyet nem sejtettek. Azt, hogy a négy lépés hosszú, három lépés széles kis helyiség alaposan beleszól az életükbe.

Az igazsághoz tartozik, hogy az Olimpia őrs az osztályfőnökük elképzelése szerint verbuválódott össze, alakult meg. Eleinte csak megtűrték egymást. Az emberi értékek helyett többre tartották, ha az illetőnek volt egy aranyos kutyája, különleges kerékpárhoz jutott, vagy levelet kapott valamelyik fiútól. Aztán arra is kezdtek odafigyelni, hogy a Cininek elkeresztelt Hegedűs Évára nem csupán ráruházták a nótafa tisztséget, a lány sok-sok dalt ismer, szépen énekel és tehetséges zongorista. Soli, azaz Salamon Éva a szakács, de megbízatása mellett ügyes mókamester, nagy nevettető, és rá lehetne bízni a sportfelelős tisztséget is, hiszen gyors futó, sikeres atléta.

De valójában a padlás hozta össze a lányokat. Igazából új otthonukban lettek barátok. Hol azért futottak össze, mert tapasztani vagy takarítani kellett, hol pedig azért, mert találtak egy új képet a falra, egy terítőt a kisasztalra, egy érdekes újságot, könyvet, társasjátékot a kincstárba.

Közösen fogalmazták meg munkájukról a levelet, amely egyben meghívó is volt. Csak azt fájlalták, hogy a másik levél — amelyben megírták, hogy őrsvezetőjük, Pardi Mariann éppen Zánkán, az úttörővárosban őrsvezetőképző tanfolyamon van — elkerült engem. Pedig nála nélkül hiányos a csapat és nem is olyan vidám a hangulat, mint akkor, amikor itthon van.

IRÁNY A FÜRJES

Megígértették velem, hogy Mariannt sem hagyom ki a riportból. Annál is inkább, mert ő az egyik fő értelmi szerzője a tervnek, hogy a nyári vakáció előtt az őrs minden tagja hivatalosan tegyen vizsgát közlekedési ismeretekből. Szerezzen olyan „jogsit", amely a kismotorkerékpár vezetésére feljogosítja.

— Motorunk persze még nincsen — mondta nevetve

a mi FÉSZKÜNK

Hegedűs Éva —, de mindannyiunknak van kerékpárja, mindnyájan szeretünk kirándulni. A Fürjesben van a másik tanyánk, a külső búvóhelyünk. A lombok alá építettünk egy kunyhót, hogy ha esik, behúzódhassunk. Van szalonnasütőnk. Ha a kirándulás hosszabbra nyúlik, a tarisznyából előkerül az elemózsia, nyárson sült szalonnát eszünk. Azt tervezzük, hogy nyáron is rendszeresen találkozunk, vagy a padláson, vagy a kiserdőben.

Békéscsabán, a Gorkij utca 32-es számú házban nyolc lány felment a padlásra. Körülnézett és otthonra lelt. Olyan kis „szigetre", ahol nem kell az összejövetel idejét méricskélni, másokhoz igazítani, ahol több idő jut egymással törődni.

A „mi fészkünk", ahogy Rizi-biziék nevezik padlásotthonukat, azért is említést érdemel, mert a példa könnyen követhető, hiszen vidéken sok még a padlás!

F. Gy.
Fotó: Wagner Margit

ZSIBONGÓ

KONGRESSZUSI TABLÓ

„Hogyan készült hazánk az MSZMP XII. kongresszusára?" címmel tablót készített a budapesti Angol úti Általános Iskola 5/a osztálya. Elkészültekor vidám beszélgetésre hívták meg a KISZ Központi Művészegyüttes úttörő együttesének néhány tagját, akik részt vettek a kongresszuson és felelevenítették az eseményen szerzett élményeiket.

„GÁZOS" LADA

Valószínűleg az egyik legtakarékosabb 1600-as Lada látható a képen. Tulajdonosa az Alumíniumárugyár gázpalackját és egy olasz gyártmányú adagolót szereltetett az autóba. A „gázos" Lada, miután kiállta a szigorú közlekedésbiztonsági vizsgát, egytöltésnyi propán-bután gázzal százhatvan kilométert fut.

GYORSMÉRLEG

Az óbudai polgári védelmi parancsnokság és a kerületi tanács művelődési osztálya polgári védelmi kiállítást rendezett a Várkonyi György Úttörő- és Ifjúsági Házban. A „gyorsmérleg" szerint kétezer általános iskolás és ugyanennyi szakmunkástanuló, gimnazista nézte meg a kiállítást.

A HÉT VICCE

Az állatkertben egy kisfiú megkérdi az apukájától:

— Mondd apu, a hattyúnak azért van olyan hosszú nyaka, hogy akkor is tudjon levegőt venni, ha jön a dagály?

ÚJJÁÉPÜLT TISZA-VIDÉK

Szabolcs-Szatmár megye fehérgyarmati járásában pusztított legjobban tíz évvel ezelőtt a Felső-Tisza vidéki árvíz. Magyar és szovjet katonák a lakossággal összefogva mentettek embert, állatot és minden értéket. Még le sem vonult a földekről az ár, amikor megjelentek az építők: vállalatok, szövetkezetek és magánemberek kértek részt a munkából. Először a nagycsaládosok otthonai, majd az iskolák kerültek tető alá. Az év végéig ötezerhétszáz ház épült fel, több mint amennyi összedőlt. Felvételünk az új-csengeri lakótelepről készült.

HÁROM FÖLDRÉSZRŐL

„Rajunk — a szegedi II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat 7-es Béke raja — elhatározta, hogy ebben az évben is folytatja a más országok gyermekeivel való ismerkedést, szolidaritást. Ezért baráti találkozóra hívtuk meg három földrész fiataljait — a városunkban tanuló diákokat —, hogy mutassák be hazájukat: Jement, Bangladesh-t, Szíriát, Etiópiát, Kubát, Costa Ricát és Perut. Vendégeink megtekintették a szolidaritási kiállításunkat, amelyet több hónapos gyűjtőmunka után rendeztünk meg" — kaptuk a tudósítást Deák Ritától és Kozma Gábortól.

PÁRTFOGÓK

A minap kedves levelet hozott a postás özvegy Galambos Istvánnétól, Iregszemcséről: „... Ezúton is szeretném megköszönni azoknak az úttörőknek a munkáját, akik már többször segítettek a ház körüli munkában — írja —, és nagy örömömre rendbehozták a kertemet is, amit én már bizony nem bírtam volna elvégezni. Városi Zsuzsa, Sipos Ági, Bati Ági, Ráksi Borbála, Bódog Eszter, Roksa Beatrix, Kocza Ági és Csincsi Éva voltak azok, akik egy kis vidámságot hoztak a házamba."
Örömmel közöljük e sorokat, és reméljük, hogy a lányok a jövőben sem hagyják cserben idős pártfogoltjukat.

MAJÁLIS '80

Ragyogó napsütés, majd a május elsejei felvonulás után színpompás majális várta Budapesten az ünneplőket. A városligeti sajtóudvarban az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat programjai közül válogathattak a gyerekek és a felnőttek. A Pajtás szerkesztősége kínálata százával vonzotta az érdeklődőket: volt játékos vetélkedő, lapunk egyik „Kedves ismerős"-e, Zenthe Ferenc dedikált, „Hangfal" rovatunk szerzője, B. Tóth László (képünkön) változatos diszkóműsorral szórakoztatta a hallgatókat.

TAVASZI HANGVERSENY

A budapesti IX. kerületi általános iskolák kórusai tavaszi hangversenyt rendeztek a Hámán Kató úti Úttörőházban. (Képünkön a Bakáts téri Zenei Általános Iskola énekkara.)

IZOMLECKÉZTETÉS

Sorozatunkban eddig már nagyon sok erősítő, lazító és ügyességi gyakorlatot ismertettünk. Ezenkívül ötleteket adtunk a „házi" és az iskolák közötti bajnokságokra történő „csúcsforma" eléréséhez. Tudjuk, hogy sokan éltek is a lehetőséggel és összeírták az izomleckéztetés „receptjeit".

A továbbiakban sem kell mást csinálni, mint gondosan ügyelni a rendszeres, lehetőleg naponta ismétlődő testedzésre. Erre mindig tudtok — persze csak akkor, ha akartok — időt szakítani. Ne felejtsétek el, hogy ezek az évek a legfontosabbak a későbbi kondíció megalapozásához, és ebben a korban tehettek a legtöbbet egészségetek érdekében.

Ezúttal néhány szakmai tanácsot adunk a tavaszi és a nyári sportolásotokhoz. Mivel a foci a legnépszerűbb játék, javasoljuk, hogy használjátok ki minden lehetőséget a nagy csatákban való részvételre. Ne csak addig játszatok, amíg frissen, erőlködés nélkül megy a mozgás, próbáljatok meg fáradtan is küzdeni. Ha le tudjátok győzni fáradtságotokat, ha összeszorított fogakkal is képesek vagytok tovább játszani, erős akaratú emberek lehettek. A másik jó tanács: legyen bármilyen nagy tétje a mérkőzésnek, az ellenfél testi épségére mindig vigyázzatok, és csak becsületes eszközökkel törekedjetek győzelemre. A labdajátékok mellett keressétek a „vizes" sportolási lehetőségeket is. Úszatok sokat, csónakázzatok, élvezzétek a „nedves elem" ezernyi örömét.

NYÁRI SZENZÁCIÓ!

JÚNIUSBAN MEGJELENIK A NYÁRI, ELSŐ, 80 OLDALAS MAGAZINUNK A

VILÁG EGYÜTTES;

BŰVÉSZ-ISKOLA;

DIVATSZALON;

BI ÉS FA TÖRTÉNETE (KÉPREGÉNY);

FORMA—1;

SZAFARI PARK

ZSIBONGÓ

UHUKA ÚJRA REPÜL

Rajzfilmmozivá válik május 22-től 28-ig, 9 és 16 óra között a budapesti Horizont mozi. Macskássy Gyula – a már elhunyt, híres magyar rajzfilmrendező – filmjeiből vetít néhányat a Pannónia Filmstúdió. Aki elmegy, találkozhat a „Két bors ökröcske"-vel, a „Telhetetlen méhecské"-vel, „Uhuká"-val, a kis bagollyal, valamint az „Egér és oroszlán" hőseivel.

TEJKÓSTOLÓ NAPOK

Mindennap más-más tejterméket ízlelhetnek meg az érdeklődők az Úttörő Áruházban, a május 22-én kezdődő tejkóstoló napokon. Bemutatásra kerül az új termékek között az a pudingpor, amely hideg tejjel keverve is fogyasztható. Az eseménysorozat május 27-én, a nemzetközi tejnapon fejeződik be.

MESTERSÉGES ÉGBOLT

A Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karának épületgépészeti II-es tanszékén elkészítettek egy olyan félgömböt, amellyel az égboltot „utánozzák". A hallgatók ezzel a szerkezettel a természetes világítással kapcsolatos kísérleteket is elvégezhetik.

HONISMERETBŐL JELES

Öt év gyűjtőmunkájának és sok-sok alkotó tevékenységnek az eredményét vitték közönség elé a budapesti Fáklya klubban a Váci utcai 376-os számú Dobó Katica Úttörőcsapat honismereti szakkörének tagjai. A népművészeti munkák gyűjtésében és az élethű másolatok készítésében a csapat többi tagja is segített.

ÉLETRE KELT HAGYOMÁNYOK

A szentendrei skanzenben rendszeresen tartanak bemutatókat a régi paraszti élet munkaeszközeiből. Legutóbb lóvontatta szárazmalomban őrölték a gabonát, majd kenyeret sütöttek egy sonkádi paraszthéz kemencéjében.

TAKTIKÁRÓL – TÖRÖKÜLÉSBEN

Már országszerte készülnek a résztvevők az úttörő-olimpia szolnoki országos döntőjére. A leány röplabdamezőny egyik legjobbja az izsáki együttes. Minden edzés közben szakítanak egy kis időt az elméleti képzésre, taktikájuk részletes megbeszélésére.

KÖSZÖNÖM, jól vagyok!...

— Öö... mintha nem jól értettem volna. Én azt kérdeztem, hogy „na mi van Rekettyés?"

— Mondom, hogy semmi különös. Köszönöm, jól vagyok. Miért, te hogy vagy?

— Ah! Ne is kérdezd...

— De kérdezem. Csak nincs valami baj?

— Valami baj!... Nagyon jó. Ha tudni akarod, az összeomlás szélén állok idegileg is, fizikailag is.

— Csak nem? Szegény barátom. Mellesleg igazán nem látszik rajtad. Csak nem valami rejtélyes betegség? Netán titkos féreg fogja rág?

— Micsoda?... Reketytyés, te elveszítetted a józan ítélőképességedet. Én meg a betegség! Az arzéntól is hízok. Méghogy titkos féreg. Neked elárulom, hogy belém már tizenhét villám csapott, és itt vagyok.

— Látom. Akkor hát... mi a baj?

— Ne fárassz Rekettyés, ne fárassz. Nézz körül! Hát hol élsz te? Hát téged nem idegesít...?

— Micsoda?

— Hát... ez az egész. Ez a rohanás. Ez a téboly. Mintha szép lassan egy spulnira tekeredne az ember idegrendszere.

— Várj, hozok borogatást.

— Tulajdonképpen most fel kellene pofozzalak. De hát van énnekem elég bajom.

— Tudom. Ez az egész. Na ki vele, meghajszolt barátom, milyen gaztetteket követtél el mostanában? Miért áll otthon a balhé?

— Rekettyés, neked komoly hőemelkedésed van. Méghogy otthon áll a balhé!... Tudod mit csinál apu esténként? Az arcképemet festi, hogy valahogy levezesse féktelen boldogságát, amiért ilyen gyermekkel ajándékozta meg a sors. És anyu tudod mit csinál minden reggel? Ötféle reggelit készít az ágyamhoz, meg egy saját kezűleg írt szonettet, mert tudja, hogy a lelki csipkéimet is gondozni kell. Nálunk az csapja a legnagyobb lármát, ha a hajamat simogatják!... Jól néznék ki, ha már a családi otthon sem nyújtana menedéket a durva, zaklató világ elől...

— Vagy úgy! Persze sejthettem volna. Szóval a suliban történt valami. Na, könnyíts azon a csipkés lelkeden kisfiam. Végül is hány tárgyból állsz bukásra?

— Micsoda?!... Na mindegy. Megbocsátok. Éppen most ülésezik a tanári kar, mert senki sem meri vállalni, hogy év végén levizsgáztasson. Be vannak gyulladva, hogy belezavarom őket az anyagba. Állítólag külföldről hozatnak majd professzorokat, akik pontosan megállapítják a tudományos fokozatomat. Csakhogy tisztán lásson...

— Egyre zavarosabban látok. Mintha az előbb az idegi és fizikai összeomlásról beszéltél volna.

— Csoda? Ilyen körülmények között? Miért, te talán jól vagy?

— Igen, már mondtam az imént. Köszönöm, jól vagyok!...

— Esküszöm, ez az ürge a sírba tesz. De hagyjuk. Van nekem éppen elég bajom.

— Jó, de micsoda, az isten szerelmére...?! Állj! Megvan. Szerelmes vagy, méghozzá reménytelenül. Kitaláltam?

— Ne törd magad Rekettyés. Nem találtad ki. A lányok az ágyuk fölé akasztják a képemet, virágot hintenek a lábam elé, és dalokat írnak hozzám. Csak úgy merek az utcára lépni, ha előzőleg jóságos nagymamának álcáztam magam. És mindezek tetejébe még jó ha tudod: egyikbe sem vagyok szerelmes...

— Hát ez őrület.

— Ugye?

— Úgy bizony. Hogy ilyen marhaságokkal töltöm az időmet. Na szia, te sorsüldözött. Ebből elegem van!

— Menj csak, önző fráter. Ne törődj a más bajával.

— De hát mondd el végre, hogy mi a bajod!!

— Hm... Te vagy nem látsz, vagy hihetetlenül tapintatos vagy. Hát nem veszed észre, hogy vadonatúj farmer és tornacsuka van rajtam? Sehol egy kopás, sehol egy pecsét... Mindenki rajtam fog röhögni, ha így megjelenek a téren. Hát éiei ez így...?!

Cser Gábor

Következő – május 29-én megjelenő – számunkban az augusztusi naptárt közöljük. Így hát birtokotokban lesz a nyár három hónapjának naptára. Jegyezzétek rájuk terveiteket, ötleteiteket.

	8 KEDD Ellák	16 SZERDA Valter	24 CSÜTÖRTÖK Kinga
1 KEDD Tihamér	9 SZERDA Lukrécia	17 CSÜTÖRTÖK Endre, Elek	25 PÉNTEK Kristóf, Jakab
2 SZERDA Ottó	10 CSÜTÖRTÖK Amália	18 PÉNTEK Frigyes	26 SZOMBAT Anna, Anikó
3 CSÜTÖRTÖK Kornél	11 PÉNTEK Nóra, Lili	19 SZOMBAT Emília	27 VASÁRNAP Olga
4 PÉNTEK Ulrik	12 SZOMBAT Izabella	20 VASÁRNAP Illés	28 HÉTFŐ Szabolcs
5 SZOMBAT Emese, Sarolta	13 VASÁRNAP Jenő	21 HÉTFŐ Dániel	29 KEDD Márta, Flóra
6 VASÁRNAP Csaba	14 HÉTFŐ Örs	22 KEDD Magdolna	30 SZERDA Judit
7 HÉTFŐ Apollónia	15 KEDD Henrik	23 SZERDA Lenke	31 CSÜTÖRTÖK Oszkár

Varázsfény, vagy

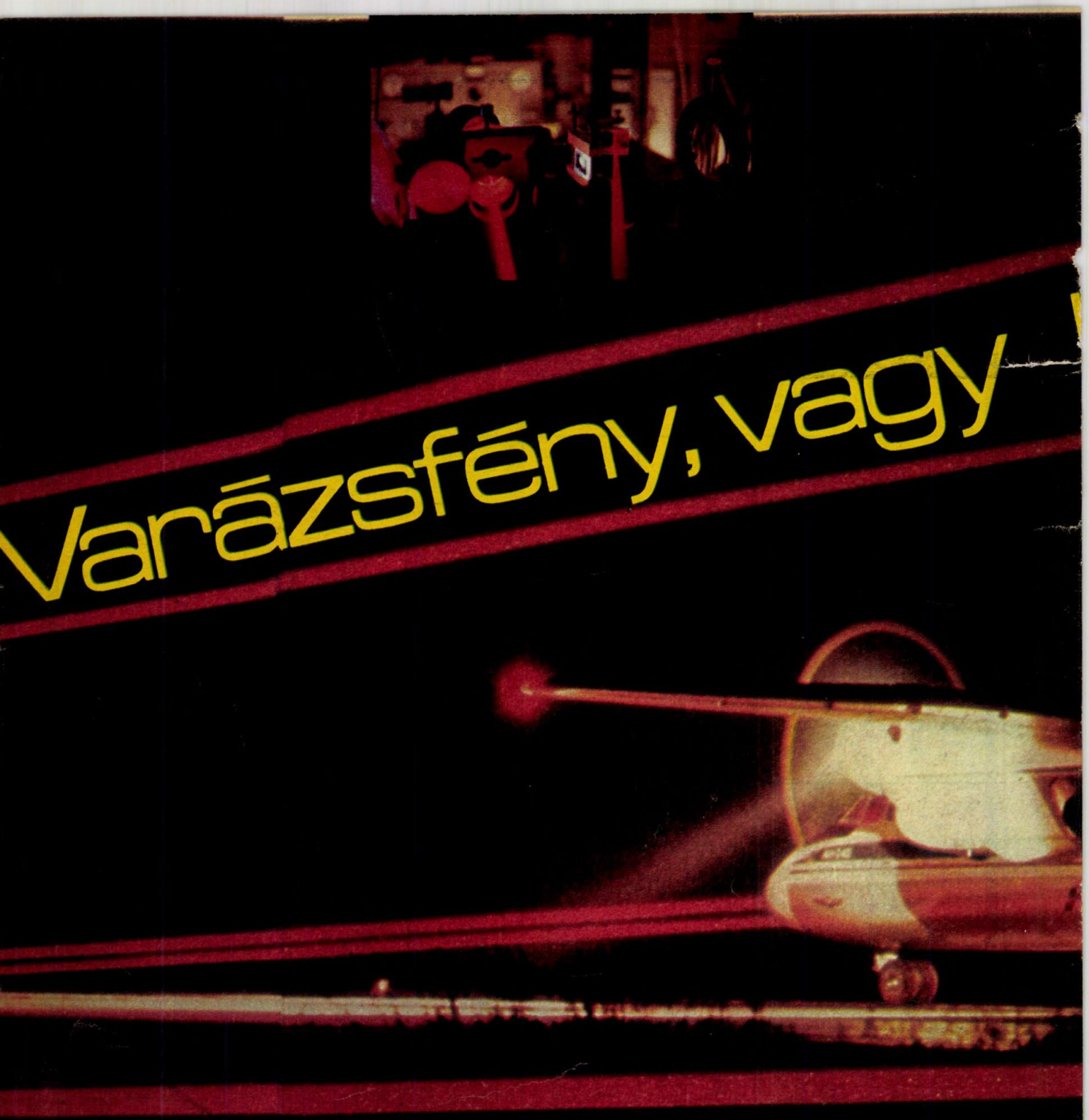

Az ember megtanította dolgozni a szerteszét szóródó fényt is. Egyetlen tűvékony sugarába koncentrált energiájával a biztonságos repülést éppúgy szolgálhatja, mint ahogy segít felderíteni az anyag fizikai, kémiai és biológiai törvényeit, változásának titkait. Ám ez a fény a sötét szándékok eszköze is lehet . . .

halálsugár?

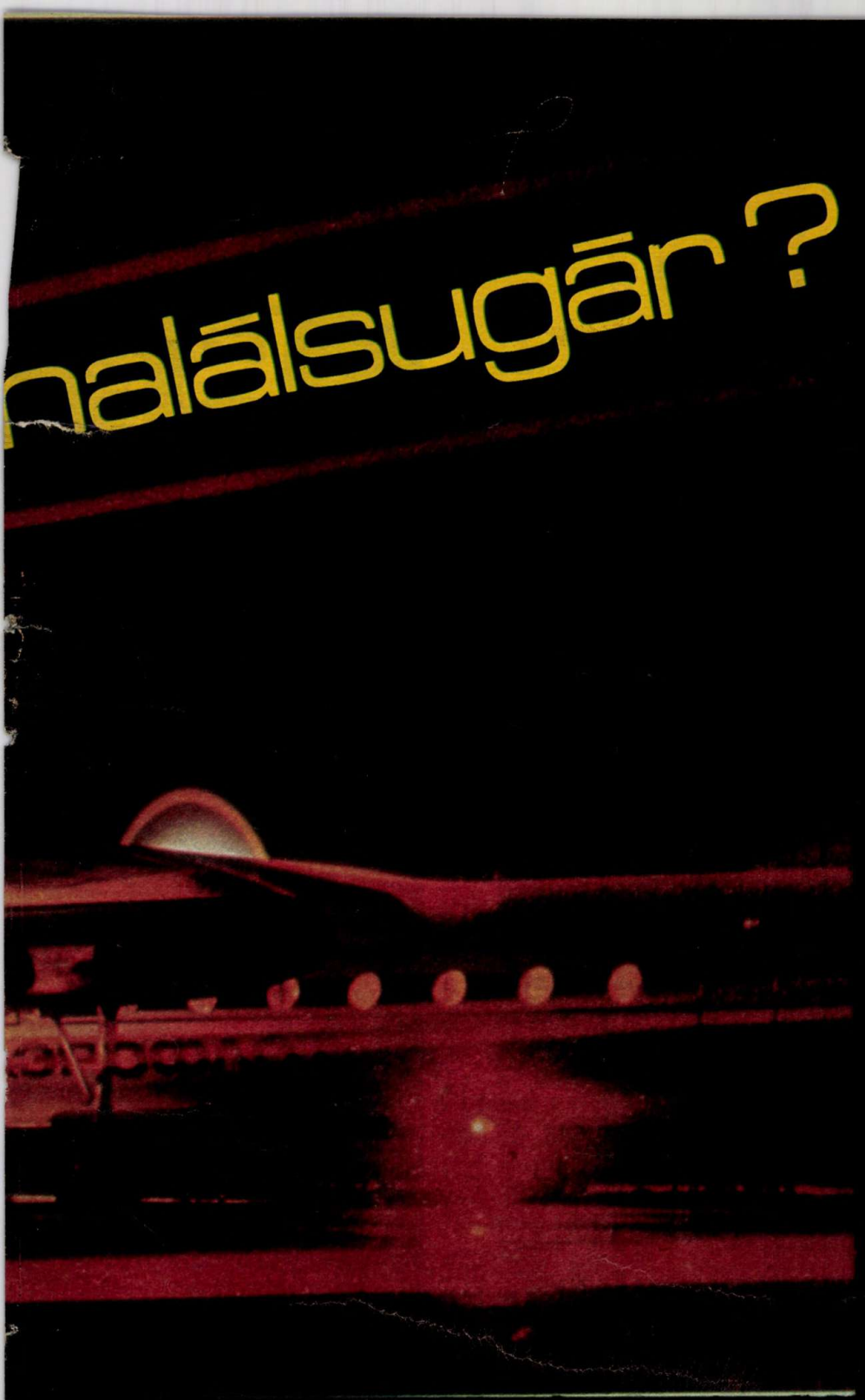

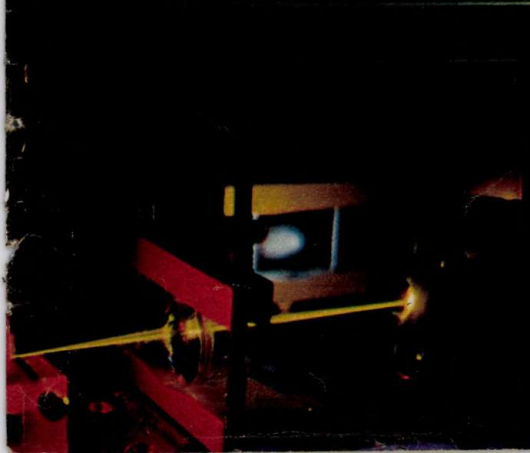

Az ember aránylag korán rájött arra, hogy a fény bizonyos körülmények között meglehetősen „durván" viselkedik. Az erős és tartós napsugár például a legkülönbözőbb ártalmak okozója lehet, a szembetegségektől kezdve a napszúráson át, egészen a bőrfelületen keletkező égési sebekig. A megfelelő optikai rendszerekkel egyetlen nyalábba, vagy egyetlen pontba sűrített sugarak pedig már kifejezetten drámai produkciókra képesek. A legenda szerint Arkhimédész már jóval időszámításunk előtt tudta ezt. A görög vezérek legnagyobb csodálkozására parabola alakú hadrendet javasolt, méghozzá úgy, hogy az egymás mellett álló harcosok ragyogó ércpajzsa összeérjen. Ily módon eléggé jó minőségű parabola tükörhöz jutott, amely az erős napfényt összegyűjtötte és ezt a római hadihajókra irányította. Egy idő múlva a Syracusát ostromló római hadvezérek csodálkoztak, amikor hajóik egymás után lobbantak lángra.

A frappáns történet akár igaz is lehet, hiszen a nagyítóval egy pontba gyűjtött napsugarak égető hatását mindenki kipróbálta már a kezén, vagy egy darab papíron, amely némi füstölgés után, valóban lángra lobbant. Valószínűleg Alekszej Tolsztoj is átesett gyermekkorában ezen a felismerésen, mert később ezt írta „Garin mérnök hiperboloidja" című fantasztikus regényében:

„A hiperboloid sugarának első csapása a gyárkéményt érte. Az megingott, középen megtört, és összedőlt. A sok négyzetkilométerre kiterjedő üzem épületeinek fele lángokban állt, és kártyavárként omlott össze. A sugár veszettül táncolt e rombolás közepette..."

No, ez azért túlzás... Jó, jó, elismerjük, hogy a fénynek energiája, méghozzá bizonyos feltételek mellett igen komoly energiája van, de ez azért mégiscsak az elszabadult írói fantázia terméke!

Vagy mégsem...?

A RUBINSZÍNŰ VILLÁM

A feladat nagyjából így hangzott: hogyan lehet munkára fogni a fényt, ha már egyszer rendelkezik bizonyos energiával? És a válasz sem késett sokáig: sehogy!...

Legalábbis, ami a hagyományos fényforrásokat illeti, mert a legerősebb fényszóró is elenyészően csekély, ráadásul sugarának nyalábja a távolság növekedésével rohamosan szélesedik. Így még az az elenyészően kevés energia is nagy területen szóródik szét. Hogy jobban megértsük a dolgot, gondolatban lépjünk be a fényszóróba, és hatoljunk egészen a legparányibb alkotórészekig, a molekulákig és az atomokig. Ami igaz, az igaz, össze kell húznunk magunkat, mert ezek az alkotórészek már a centiméter százmilliomod részétől körülbelül a tízbilliomod részéig terjedő nagyságrendben találhatók, de – megéri. Látni fogjuk ugyanis, hogyan születik a a fény!...

Mindenesetre viselkedjünk óvatosan, mert az illető parányi részecskéket meglehetősen dühös – szaknyelven: gerjesztett – állapotban találjuk. Lényegében az „ingerli" őket, hogy az elektromos áram hatására energiát kénytelenek felvenni. Nem szívesen teszik ezt, és amint lehet, rögtön ki is sugározzák, részint hő-, részint fényhullámok formájában. A varázslat az, hogy mindig csak szigorúan meghatározott energiamennyiséget – úgynevezett kvantumot – képesek felvenni, és kisugározni. A munkavégzés szempontjából pedig az a sajnálatos, hogy ezt a kisugárzást minden irányba és teljesen rendszertelenül végzik. Mint-

Varázsfény, vagy halálsugár?

ha sok-sok milliárd dühös ember vázákat csapkodna a falhoz. A vázák összetörnek, a fal marad.

A helyzet 1960-ban változott meg alapvetően. Ny. G. Bászov és A. M. Prohorov szovjet, valamint J. Weber és Ch. H. Townes amerikai fizikusok – egymástól függetlenül – olyan berendezést hoztak létre, amelyben a részecskék ugyanazon a hullámhosszon, ugyanolyan irányban és ugyanabban a pillanatban sugározták ki felesleges energiájukat. A készülékből hihetetlen vékony, rubinszínű villám tört elő, amely a fény erejét 0,1 milliméter átmérőjű területre összpontosította. Az ilyen fénysugár, ilyen kis területen, a másodperc tört része alatt akár egymillió kW teljesítményre is képes . . . !

A dolog akkor válik igazán érthetővé, ha visszatérünk egy pillanatra a sok-sok milliárd dühös ember hasonlatához. Képzeljük el, hogy ezentúl egyszerre vágják vázáikat a fal egy meghatározott területére. Könnyű belátni, hogy nincs az a fal, amelyik egy ilyen ütésnek ellenállna.

Megszületett tehát a „varázsfény", a huszadik század „varázspálcája", a LASER-sugár. (Light Amplification by Stimulated Electromagnetic Radiation, azaz: fényerősítés indukált elektromágneses sugárzással. A rövidítést „lézernek" ejtjük.)

VILÁGSZÍNVONALON

A rubinkristály lézereket hamarosan követték a mind nagyobb teljesítményű berendezések. A tudósok tanulmányozták a különböző fénygőzök, gázok, drágakövek, cseppfolyós anyagok kisugárzását, kipróbálták szinte valamennyi anyagot, és közülük azokat válogatták ki, amelyek a rádióhullámoknál is rövidebb hullámok, azaz a fény kisugárzására képesek. És napjainkra megszületett a csodák csodája, a lézerek lézere, amely nem csupán egyetlen színű – tehát egyetlen hullámhosszú – fényt képes kisugározni, hanem a látható fény teljes színskáláját képes produkálni. A berendezés a májusi BNV-n már látható lesz. Mert ez a lézer – a magyar tudomány és technika terméke!

– A találmány lényege a nitrogén lézerrel gerjesztett festékfolyadék lézer – tájékoztat Németh Béla, a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Fizikai Kutatóintézetének adjunktusa. – A változtatható színű fénysugár lényegében változtatható energiájú fénysugarat jelent, lévén a szín az energia függvénye. Erre azért volt szükség, mert így egyetlen berendezéssel a legkülönbözőbb fizikai, kémiai, biológiai folyamatok tanulmányozhatók. A készülék ugyanis a legkülönfélébb anyagok kimutatására „hangolható", ez pedig lehetővé teszi például a környezet-, a víz-, a levegőszennyeződés vizsgálatát, a kérdéses anyag által elnyelt és visszavert fény értékelése alapján. Felhasználható továbbá bizonyos betegségek sugárkezelésére, a fotoszintézis – a növényi „fehérjegyárak" működése – tanulmányozására, a sejtek öröklődési anyagának – a kromoszómák és nukleinsavak – felderítésére, a lehető legpontosabb építészeti, földtani, csillagászati mérések elvégzésére, és ki tudná hirtelenjében felsorolni, hogy még mi mindenre. Többek között ennek a „varázspálcának" az érintésére „lobbantak lángra" az első atommáglyák, azaz beindultak az első kísérleti termonukleáris reakciók, amelyek a jövő kifogyhatatlan energiáját biztosítják majd az ember számára.

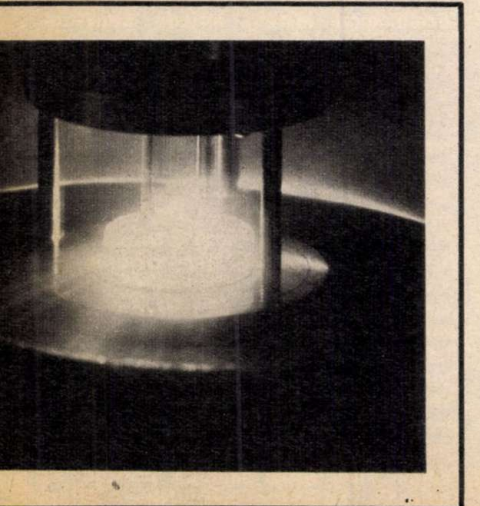

KI HADONÁSZIK VELE . . . ?

És persze felhasználhatók a lézerek katonai célokra is. Mint a legkülönbözőbb célzó és felderítő eszközök máris bevonultak a haditechnikába, de a tőkés hadiipar titkos laboratóriumaiban mintha Tolsztoj félelmetes látomása kelne életre. A tervek afféle tudományos-fantasztikus fegyver szerepét szánják a koncentrált fény erejének.

– Na tessék! – mondhatná valaki. – A haladás megint az ember ellen fordult!

Pedig nem erről van szó. Az egyszerű balta is lehet a pusztítás eszköze. Ha nem figyelünk oda, hogy ki hadonászik vele . . .

CSER GÁBOR

Fotó: Wagner Margit

TIZENÉVESEK TEENS EGYÜTTES

Ennek az együttesnek minden tagja tinédzser, vagyis tizenéves. A zenekar legidősebb tagja is mindössze tizenhét éves: Jörg Treptow és Michael Uhlig. Az előbbi akkordgitáros, az utóbbi pedig az ütőhangszereket kezeli: magyarul dobos. Az öt fiú sikere úgy tűnik, független a kortól.

Michael és Uwe Schneider (szólógitáros) 1976-ban alapította az együttest. Különböző felállásokban próbáltak szerződést szerezni, érvényre jutni, s elkerülni a bukást, de nem nagyon ment. Mindenütt azt mondták: túl fiatalok még! Volt olyan koncertjük, ahol mindössze két néző jelent meg. Ezután ki tudja, hogy miként, de rájuk mosolygott a szerencse. Csatlakozott az együtteshez Robert Bauer énekes és Alexander Möbius basszusgitáros. Összeállt a csapat.

A nézők száma már ezer és kétezer között mozgott, amikor 1978-ban megszületett első slágerük: Gimme, Gimme, Gimme, Your Love – amely lemezen negyedmillió példányban kelt el. Spanyol turnén voltak 1979-ben, majd kirobbanó sikert arattak otthon, Hamburgban is.

Napjainkban a slágerlistákon a Give me more! (Adj többet nekem!) című számukkal már a vezető helyre is pályáznak.

Öten együttvéve 82 évesek. Igazán tinik.

(A Bravo nyomán: F. G. J.)

Lépjük át a korhatárokat!

18?.. 16?.. 14?..

...ÉVEN FELÜLIEKNEK

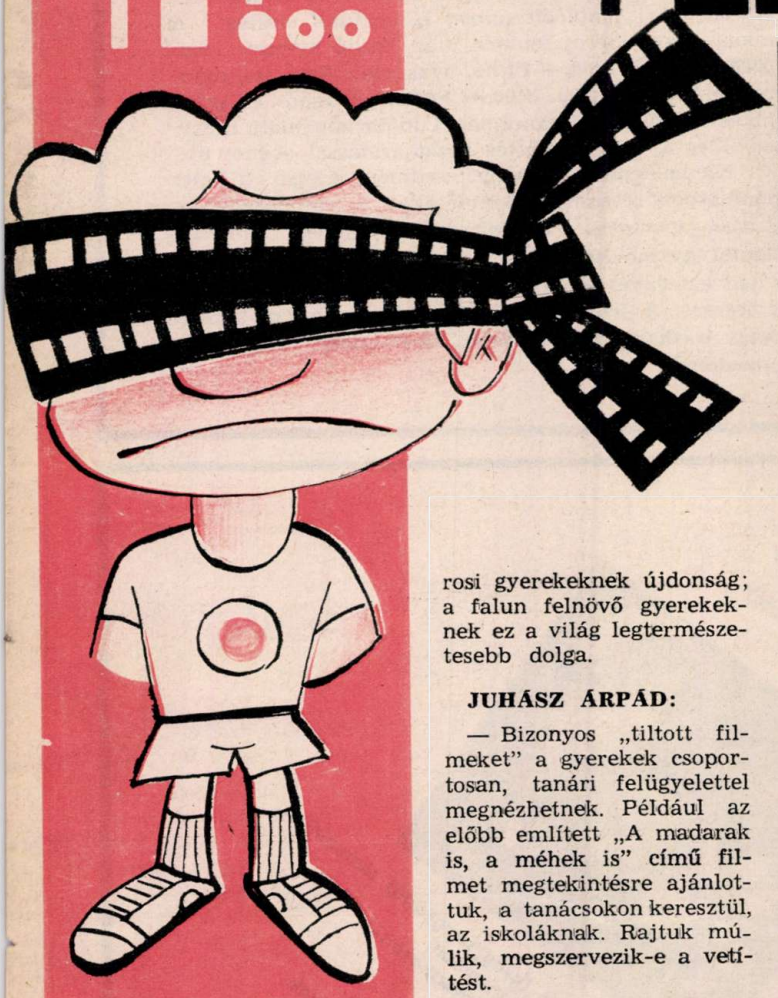

Azt a néhány évet még átbiciklizzük...

rosi gyerekeknek újdonság; a falun felnövő gyerekeknek ez a világ legtermészetesebb dolga.

JUHÁSZ ÁRPÁD:

— Bizonyos „tiltott filmeket" a gyerekek csoportosan, tanári felügyelettel megnézhetnek. Például az előbb említett „A madarak is, a méhek is" című filmet megtekintésre ajánlottuk, a tanácsokon keresztül, az iskoláknak. Rajtuk múlik, megszervezik-e a vetítést.

PAJTÁS:

— A Budapesti Művelődési Központban kora tavasszal alakult egy gyermekfilmklub, amelyben Féjja Sándor filmpszichológus vezetésével a gyerekek megnézték és megvitattak néhány művészileg érdekes filmet. Egyáltalán nem gyerekfilmek voltak ezek, mégis tökéletesen megértették őket, sőt, komoly erkölcsi, társadalmi tanulságokat is levontak belőlük, mert erre a filmek lehetőséget adtak.

HALÁSZ LÁSZLÓ:

— A filmklub az egyik lehetséges forma, melyben a gyerekek kellőképpen fel tudják dolgozni — megfelelő képzettségű és érdeklődésű felnőtt segítségével — a nem nekik szánt filmeket is. Ugyanakkor igen időszerűnek érzem a korhatár rendelet felülvizsgálatát.

— Nem azt mondom, hogy töröljünk el minden korhatárt; én egyetlenegyet meghagynék, a 16 éven felülit. Gyakorlatilag e kornál húzódna a „korhatár". De csak nagyon indokolt esetben alkalmaznám a tiltást.

PAJTÁS:

— Készül-e a filmfőigazgatóság valamilyen változtatásra?

JUHÁSZ ÁRPÁD:

— Tervezzük a korhatárbesorolás átdolgozását, de hogy hogyan változik és mikor, azt nem tudom.

*

Idáig jutottunk a beszélgetésben. Megtudtuk, hogy a korhatár-besorolásnak nincsenek kidolgozott szempontjai; egy elavult rendeletet értelmeznek a Főigazgatóságon, személyes ízlés alapján; a szexuális esemény és az „érthetetlenség" a két fő mumus, amitől a felelősök óvják a gyerekeket. Csakhogy mi nem hiszünk a mumusokban!

A rendelet megváltoztathatóságában viszont igen. Akár már nyáron is „lehullhatnának" a csillagok a filmcímek zöme mellől! Ha rajtunk múlna, elhagynánk a tiltásokat, helyette csak ajánlásokat tennénk a filmcímek mellé, mert úgy gondoljuk, a művészet nem korhatárhoz kötött; még ha szokatlan, meghökkentő dolgokat, eseményeket mutat is be.

Továbbra is figyelemmel kísérjük a mozik műsorát, várva, hogy intézkedés történik.

Somhegyi Béla

Fotó: Gaál Zoltán

LÁNYOK, FIÚK!

VÁR BENNETEKET A MAGYAR GYAPJÚFONÓ ÉS SZÖVŐGYÁR!

JELENTKEZZETEK VÁLLALATUNKHOZ SZAKMUNKÁSTANULÓNAK!

Tanulmányi idő: 3 év. Szövő szakmunkástanulónak az I. gyárunkban — Bp. IX., Soroksári út 110—112. sz. alatt — lehet jelentkezni. Távol lakó tanulókat kollégiumban helyezünk el. Szakmunkásvizsga sikeres letétele után kezdő kereseti lehetőség: **2800,— Ft/hó, 3400,— Ft/hó.** Fonó szakmunkástanulónak a II. gyárunkban — Bp. XI., Kondorosi út 6—8. sz. alatt — lehet jelentkezni. Távol lakó tanulók részére a II. gyári tanulóotthonban biztosítunk szállást. A szakmunkásvizsga sikeres letétele után kezdő kereseti lehetőség: **2000,— Ft/hó, 2200,— Ft/hó,** gyakorlott fonó szakmunkás keresete **2500,— Ft/hó, 3500,— Ft/hó.** A fonó és szövő szakmunkástanulóknak a tanulmányi időtartam alatt ingyenes reggelit és 3,— Ft-os térítés hozzájárulással ebédet biztosítunk. Kiemelkedő tanulmányi eredmény esetén 2 hetes jutalomüdülésben részesítjük tanulóinkat. A vállalatnál továbbtanulási, sportolási, kedvezményes üdülési lehetőség van. Évente egyszer 750,— Ft értékben természetbeni juttatást és kedvezményes fonal- és szövetárusítást tartunk dolgozóink részére. **A jelentkezéseket mindkét gyárban személyesen vagy írásban a személyzeti és oktatási osztályokon kérjük megtenni.**

NYOLCADIKOSOK!

Pályaválasztásotokhoz figyelmetekbe ajánljuk, hogy a CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR jó lehetőséget kínál a szakma tanulásához. Fiúk jelentkezését várjuk vegyianyaggyártó (gyógyszergyártó), lakatos, hegesztő, villanyszerelő, esztergályos, csőhálózatszerelő szakmunkástanulónak. Lányokat vegyianyaggyártó (gyógyszergyártó) tanulónak veszünk fel.

Vegyianyaggyártó (gyógyszergyártó) tanulóinkat korszerű tanlaboratóriumban, tanműhelyben képezzük. Vállalati ösztöndíj. A római-parti csónakházunkban sportfelszerelésekről is gondoskodunk.

Címünk:
CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR
Budapest IV., Tó u. 1–5. oktatási osztály.
Telefon: 690-900/531-es mellék és
CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG
Budapest XXII., (Nagytétény), Bányaléq u. 2.
személyzeti osztály.
Írásbeli jelentkezés: 1325 Budapest,
Postafiók 110.

BEFEJEZŐDÖTT A PÁLYÁZAT

Játékunk véget ért. Sok pályamű érkezett; mindenki jó kedvvel játszott velünk. Ígéretünkhöz híven a három legsikerültebb történet beküldőjét megjutalmazzuk. Ajándékuk: egy-egy új Operakalauz. A három jutalmazott neve: Bodony Ágnes (Győre), Mihók Ildikó (Bp.), Vajnák László (Bp.). Íme, a kiválasztott legjobb történet, szerzője Bodony Ágnes, Győre, Kossuth utca 25. 7352.

A HOLLÓ ÉS A RÓKA

A róka észrevett a holló szájában egy jókora sajtot.

– Milyen finom ebédem lesz ma! – gondolta.

– Olyan szép vagy, mint a tündöklő nap – mondta hízelgően.

– Ó, köszönöm a szép szavakat, mindjárt elsírom magam a gyönyörűségtől! – Majd hangot váltott:

– De hát azt hiszed, én nem olvastam a „Holló és a róka" című mesét? Ebből a sajtból pedig nem eszel!

– Azt a nyárfán károgóját! – dühödött fel a róka. – Lőne le a mezőőr! Majd fitymálva folytatta:
– Nem is szeretem a sajtot!

– Na, most már eredj! Úgysem jársz túl az eszemen! – mondta a holló, „aki" már beszélgetésük eleje óta karmaiba helyezte át a sajtot.

A róka elsomfordált, és így dödörgött magában:
– Ma megint éhes maradok! Hova lett a régi rókabecsület! – szólt, és bánatában elbujdosott.

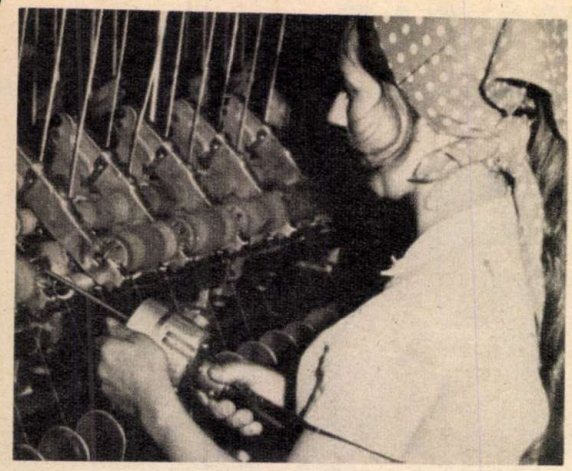

Háromműszakos gyárunkba jó kereseti lehetőséget nyújtó fonó, illetve szövő szakmára szerződtetünk lányokat ipari tanulónak. Azokat hívjuk, akik az 1980-as tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő 3 év.

Havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől és az eltöltött időtől függően 910—1120 Ft között mozog. Az utolsó félévben teljesítménybért kaptok.

Kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

A szakmunkásvizsga után ifjúmunkásainkat modern leányszállónkban helyezzük el.

A jelentkezés: levélben „Ipari tanuló" hivatkozással történik.

PAMUTTEXTILMŰVEK PATEX BUDAPEST

Pamuttextilművek Budai Gyára személyzeti osztály Budapest XI., Hauszmann A. u. 20. Levélcím: 1502 Budapest, Pf. 43.

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

— kőműves,
— ács-állványozó
— hidegburkoló
— fapadlózó műanyag-burkoló
— víz-gázszerelő
— központifűtés-szerelő
— villanyszerelő
— vas- és fémszerkezeti lakatos
— épületasztalos
— szobafestő-mázoló

szakmára várunk benneteket.

Szakmunkástanulónak jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik a 14—17. életévüket 1980-ban betöltik és a 8. osztályt elvégezték, illetve, akik jelenleg nyolcadikos tanulók.

Vidékieknek a tanulmányi időre tanulóotthont és teljes ellátást biztosítunk. Tanulmányaitokhoz szakképzett nevelő tanárok nyújtanak segítséget.

Biztosítunk továbbá rendszeresen kedvezményes hazautazást, munkaruhát, társadalmi ösztöndíjat, valamint különböző sportolási és művelődési lehetőségeket is.

Az alapösztöndíjon kívül havonta valamenynyi szakmában 250,— Ft társadalmi ösztöndíj bérkiegészítésre is lehetőség van.

Személyes és levélbeli érdeklődésre részletesen válaszolunk.

Pontos címünk: Főv. 3. sz. Építőipari Vállalat, szakoktatási csoport, Budapest XIII., Lehel út 10/a. Telefon: 494-300.

MOST 8. OSZTÁLYOS ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT LÁNYOK FIGYELEM!

Gyárunk 1959 óta képez fonóipari szakmunkásokat. A szakmunkásképző hároméves. A fonómunka minden gépére szakmunkásképesítést ad. Felvételt nyerhet minden egészséges, 14—15 éves, általános iskolát végzett lány. A tanítás 1980. szeptember 1-től indul!

FELVÉTELI VIZSGA NINCS!

Jól képzett nevelők, tanárok és gyakorlati oktatók segítséget nyújtanak a vizsga sikeres letételéhez a szakmát megszerető, szorgalmas tanulóknak.

JUTTATÁSOK:

— teljes ellátás (napi háromszori étkezés) napi 5,— Ft térítésért.
A három tanév idejére ingyenes:
— a leányotthonban a lakás, a tankönyv, a tanszerek,
— a munkaruha, a fejkendő, a munkacipő és az iskolaköpeny.

Ezeken felül minden tanulónak adunk tanulmányi ösztöndíjat: havi 350—720 forintot (a tanulmányi eredménytől függően) és szociális ösztöndíjat: havi 500 forintot.

A szakmunkásvizsga letétele után a kereseti lehetőség 3200—4400 forint között van.

Részletes tájékoztatónkat kérésre postafordultával megküldjük. Ha úgy határozol, hogy hozzánk jössz szakmunkástanulónak, akkor a „továbbtanulási jelentkezési lap"-ra ezt írd:

PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT Lőrinci Gyár BUDAPEST

„FONÓSZAKMA"
PFV LŐRINCI GYÁR
A jelentkezési lapot kérjük, hogy PFV Lőrinci Gyár, személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Gyömrői út 85—91. 1183 címre küldd.

Várjuk jelentkezésedet!

VÁLASSZ OKOSAN!

FIATAL BARÁTUNK!
A jövő tervezése komoly feladat, ezért fontos dolog, hogy mit csinálsz nyolcadik után.
Képzeletben sok titkos kívánságot lehet megvalósítani, de a valóságban egyre több az akadály. Nem közömbös tehát, hogy sikerül-e olyan pályát találni, ami képességeidnek, érdeklődési körödnek, jövőről alkotott elképzeléseidnek, valamint vágyaidnak megfelelő és ami a legfontosabb: rendelkezel-e azokkal a tulajdonságokkal, amelyek egy munkaterületen elengedhetetlenül szükségesek. Ebben a kérdésben egyedül nehéz okosan dönteni, ezért kérlek, fogadd el tanácsainkat.
Keresd fel:
Farkas Istvánt, a BKV pályaválasztási felelősét, aki a vállalat által oktatott 25 szakmában tanácsaival segíti pályaválasztásodat.

A BKV VÁLLALJA GYAKORLATI KÉPZÉSEDET A KÖVETKEZŐ SZAKMÁKBAN:

- **vasútijármű-szerelő**
- **felvonószerelő**
- **épületvillamossági szerelő**
- **villamoshálózat-szerelő**
- **gépiforgácsoló, géplakatos, vas- és fémszerkezeti lakatos, fényező-mázoló, kőműves, ács-állványozó.**

A felsorolt szakmákban vidéki fiatalok kollégiumi elhelyezése is biztosított.
Jelentkezni lehet este 6 óráig (hétfőtől–péntekig).

Címünk:

Budapesti Közlekedési Vállalat szakmunkásképző osztály 1115 Budapest XI., Bartók Béla út 133.
Telefon: 422-130/1443-as mellék.
Megközelíthető:
az 1-es jelzésű autóbusszal, valamint a 49-es, 19-es jelzésű villamossal.

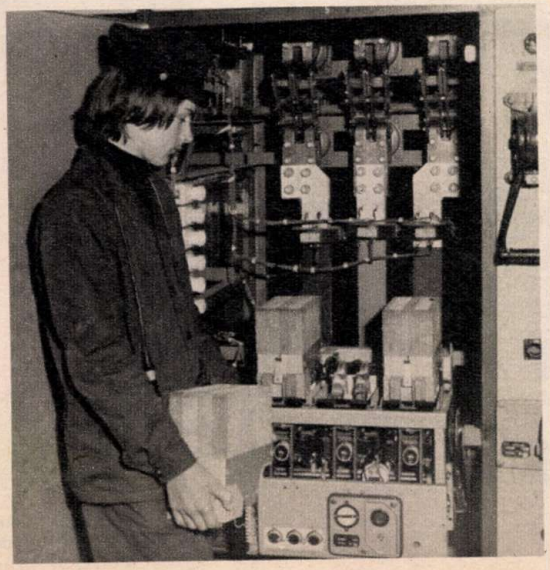

PÁLYAVÁLASZTÓK!

Vállalatunk az 1980/81. tanévre felvesz kőfaragó, épületszobrász és műkőkészítő szakmákra szakmunkástanulókat.

TANULMÁNYI IDŐ: 3 ÉV. ÉRETTSÉGIZETTEK SZÁMÁRA $1\frac{1}{2}$ ÉV.

Épületszobrászoknak 2 év. I—II. évben a tanulók tanulmányi eredményüktől függően ösztöndíjban részesülnek (190,— Ft-tól 440,— Ft-ig).
III. éves tanulóink teljesítménybérben dolgoznak.
A kiemelkedően tanuló és dolgozó fiatalokkal társadalmi tanulmányi szerződést kötünk. A társadalmi ösztöndíj összege 250,— Ft-tól 350,— Ft-ig terjed.
Vállalatunk országos jellegű, munkáival az egész ország területén találkozhattok.
Kiemelkedő szerep jut vállalatunknak a nevezetesebb középületek építésében, illetve műemlékek felújításában, átépítésében.
Munkáink közé tartozik: a metró, a Budavári Palota, az Országház, a fertődi kastély stb. építése, felújítása.
Szakmáink képzési helyei:
Budapesten a 36. sz. „Bokányi Dezső" Szakmunkásképző Intézet, Budapest XIV., Várna u. 21/B. Pilisvörösváron a 206. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet, Pilisvörösvár, Rákóczi u. 8., valamint vállalatunk süttői telepe.
Vidéki tanulóink részére mindhárom helyen teljes ellátást és kollégiumot biztosítunk.
Részletes felvilágosítást személyesen vagy írásban a vállalat személyzeti és oktatási osztályán adunk.

Címünk:
Budapest V.,
Báthory u. 12.
Telefon: 111-287

COMANECI VEZÉRLETÉVEL

Románia az 1972. évi müncheni olimpián még csak a 12. helyet foglalta el a nemzetek rangsorában, négy évvel később, Montrealban viszont már az előkelő hatodik helyre került. Legjobb sportolói négy arany-, kilenc ezüst- és tizennégy bronzérmet nyertek a kanadai városban.

A legutóbbi olimpia óta eltelt négy esztendő azt bizonyítja, hogy a folyamat nem szakadt meg: az olimpiai sportágakban 18 világ- és 14 Európa-bajnoki címet szereztek a román sportolók.

1976-ban Nadia Comaneci, a montreali játékok egyik hőse, egymaga három aranyérmet nyert: első lett a női tornászok összetett versenyében, továbbá a felemáskorláton és a gerendán is. Az olimpia után a prágai Európa-bajnokságon két, a strasbourgi világbajnokságon pedig egy aranyéremmel folytatta sikerekben gazdag pályafutását.

„... Szorgalmasabb, mint valaha"

A tavalyi világbajnokságon ismét hódított, mígnem sérülés következtében vissza kellett lépnie a további küzdelmektől. Kezdetben csupán edzője, Károlyi Béla nyugtatta meg a sportág híveit: „Nadia kézsérülése meglehetősen makacs volt ugyan, a könnyített edzések után azonban teljesen egészségesen készül a moszkvai olimpiára és szorgalmasabb, mint valaha." Azután maga Comaneci is „megnyilatkozott"... Nagyszerű teljesítménnyel nyerte meg április közepén Romániában a nemzetközi bajnokságot.

Bár továbbra is Nadia vezeti a tornasport esélylistáját – a csapat többi tagja is jelentőset lépett előre: Dumitrita Turner például ugrásban, Emilia Eberle talajon lett világbajnok, míg az egyesült államokbeli Fort Worthben a VB csapataranyát is megszerezte. A férfiak mezőnyében a már Montrealban is bronzérmet nyert Grecu továbbfejlesztette gyűrűgyakorlatát, és világbajnoki ezüstéremig vitte...

1976-ban a birkózás volt a torna utáni legeredményesebb román sportág; az eltelt évek alatt alighanem az élre ugrott. Öt világ- és tíz Európa-bajnoki aranyérmet nyertek a kötöttfogásúak. Az oslói Európa-bajnokságon négy román aranyérmest ünnepeltek, Constantin Alexandrut, Stefan Rusut, Ion Draicát (ők hárman ugyanabban az esztendőben, 1978-ban világbajnokok is lettek), valamint Roman Codreanut.

Az argentin ezüst

A legeredményesebb kétségkívül a 48 kilogrammos súlycsoportban birkózó Constantin Alexandru, aki Montreal óta két világ- és három Európa-bajnoki aranyérmet szerzett. Tőle kérdeztük meg, mit vár önmagától Moszkvában:

„Ilyen előzmények után úgy sem hinné el senki, hogy nem az olimpiai bajnoki cím megszerzése a cé-

Ráduly-Zörgő Éva kontinensünk legjobb gerelyhajítónői közé tartozik

Ecaterina Stahl a budapesti vívó-világbajnokságon szerezte meg a női tőrvívás aranyérmét

OLIMPIÁRA KÉSZÜL A VILÁG (10.)

lom. Persze, nem lesz könnyű elérni a nagy álmot. Hét éve szerepelek világversenyeken. Ennyi idő alatt az ellenfelek a legutolsó mozdulatokig feltérképezték birkózásomat, ráadásul egyre több új tehetség bukkan fel a világ minden részén. Így hát az olimpián újításokkal

A román női atlétika egyik reprezentánsa a középtávfutó Marasescu. A prágai Európa-bajnokságon 1500 és 3000 méteren ezüstérmet nyert

A román sport — a szőke Spirlea révén — az öttusában is hallat magáról

kell meglepnem a világot..."

A román sport ágazatai közül a kajak-kenu volt a harmadik legeredményesebb a montreali rangsorban. Vasile Diba az akkori aranyérme után újabb hármat szerzett azóta a világbajnokságokon, társai pedig további ötöt. Ivan Patzaichin, a mi Wichmann Tamásunk talán legnagyobb kenus vetélytársa, háromszor állt a dobogó legfelső fokán.

Egyhamar nem lehetne abbahagyni, ha most belekezdenénk a különböző sportágak eredményeinek sorolásába... Így hát elégedjünk meg néhány részlettel. Például a román vívás erejét olykor magunkon is lemérhetjük. Montrealban a harmadik helyért vívott mérkőzésen a román kardcsapat éppen bennünket ütött el a bronzéremtől. Azóta a román vívók mindössze két érmet nyertek a világbajnokságokon. De hogyan!... A kardcsapat Buenos Airesben ismételt: igaz, ott az előd döntőben verte meg Magyarország válogatottját 9:3-ra – végül második lett, a magyar versenyzőknek pedig a bronzérem jutott. A román női tőrcsapat úgy szerezte meg a harmadik helyét, hogy a magyar együttest győzte le.

Azután itt van az evezés!... Hosszú évek óta nem hozott a sportág román sikert, mígnem tavaly, a bledi világbajnokságon Sanda Toma lett a női egypárevezés bajnoka. Többek között Ambrus Mariann előtt, aki pedig már évek óta esélyese a számnak.

A legnagyobb rang

A román vízilabda-válogatott, amely Montrealban a negyedik helyen végzett, több rangos tornán tört borsot a sportág legjobbjainak orra alá.

És hogy milyen széles a skála a román sportban, azt hadd igazoljuk egy olyan ágazattal, amely – akárcsak nálunk – egyelőre távol áll a hagyományos sportágak eredményességétől és hírnevétől. Kerekes Irén, a kolozsvári bőripari középiskola tanulója csupán három éve fogott először íjat a kezébe, mégis ő tartja hazája valamennyi ifjúsági csúcsát. Fejlődése láttán a szakemberek azt sem tartják kizártnak, hogy fiatal kora ellenére akár már Moszkvába is eljuthat, ahol nemcsak tapasztalatokat szerezhet.

*

Érdekes világ a sport. Egy idő óta rendszeresen találtok beszámolót a Pajtásban egy-egy ország olimpiai készülődéséről. Az ilyen írásokba csak kicsiny hányada kerülhet azoknak a neveknek, amelyeket hazájuk sportbarátai ismernek, szeretnek, s amelyeket az olimpiai eredménylistán is látni szeretnének.

Ha összeszámolnánk ezeket a neveket, egy-egy ágazatra, számra, szerre, súlycsoportra is több tucatnyi jutna. S közülük mégis csak egyetlen elé kerül majd a moszkvai eredménylistán a legnagyobb rang: olimpiai bajnok.

SZ. I.
Fotó: Záhonyi Iván

A férfitornasport legjobbja, Grecu, a gyűrűn valóságos éremgyűjteményt szerzett magának a világversenyekről

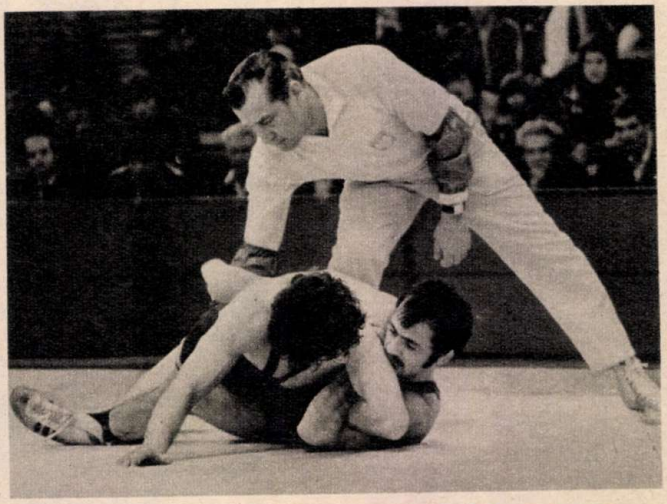

A kötöttfogású 52 kg-os világ- és Európa-bajnoka, Nicu Ginga ezúttal alul maradt Rácz Lajossal szemben

TÖPRENGŐ

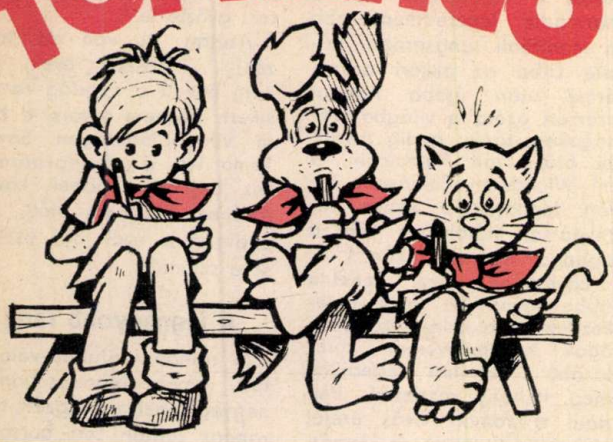

A 16. ÉS 17. SZÁM MEGFEJTÉSEI

16. SZÁM: Keresztrejtvény: Papucs, málna, csúszik, erszény, pödör, kandúr, csapkod. **Állapítsd meg:** A—G, G—D, D—H, H—C, C—I, I—F, F—B, B—E, E—J. **Hány kis kockát:** 18. **A hat vezeték:** A—C tv. B—D. rádió, E—F, kávéfőző. **Induljatok el:** „A vadász ül hosszú méla lesben, Vár felajzott nyílra gyors vadat" **A nyolc emberke:** 4, 6. Ha a képeket: b—a—d—c.

17. SZÁM: Keresztrejtvény: Kilián, Moldova, Korda, Szondi, Bessenyei, Toldi. **Mi ez?** Karalábé. **Kire illik:** jobról a második alak. **A kiterített:** F. **Mivel foglalkozik:** fest, focikapus, söpör, kerékpározik. **Keresd meg Pétert:** jobb alsó sarokban. **A képen hány furcsaság:** 8. **A robot:** takarítás, légycsapás, telefonálás, ébresztés, turmixolás, tv-nézés, kalapácsolás, fésülés, habverés, porszívózás, hajszárítás, festés, rajzolás, gépírás, ivás.

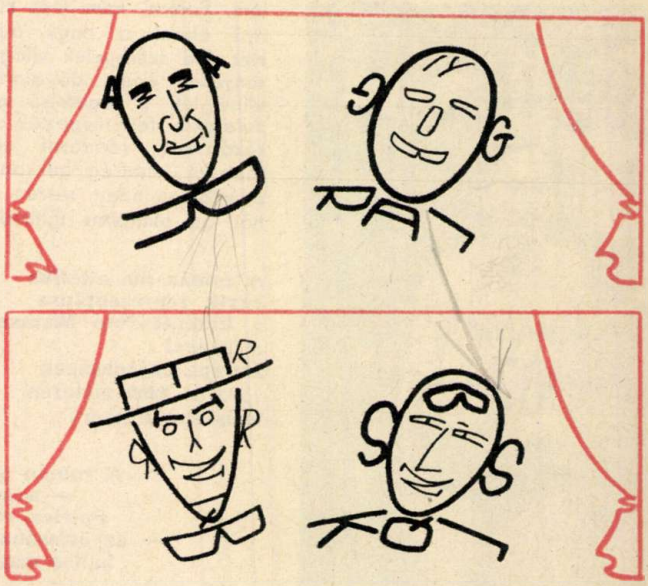

BETŰREJTVÉNYEK. Ismert színészeket ábrázolnak ezek a rejtvények. Kik ők?

NÉVJEGY: Egy híres író nevét rakhatod össze — némi változtatással — ebből a két szóból. Ki ő? ▶

A=7

MAKÓI ÓRA

HALADJ VÉGIG a labirintuson úgy, hogy csak szemmel kövesd az utat!

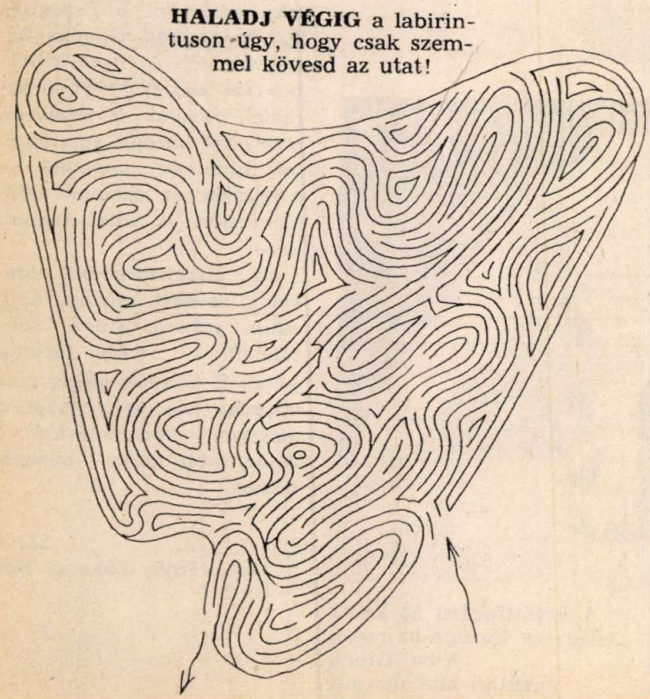

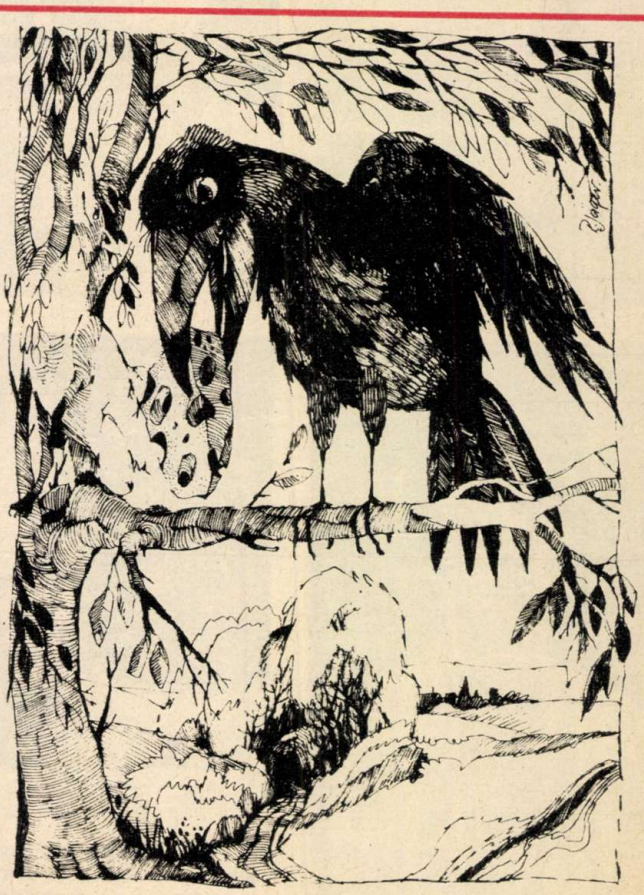

HOVÁ bújt a róka?

A rejtvények megfejtését csak postai levelezőlapon küld be!

Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

Beküldési határidő: június 3.

A KÉP ÉS TÜKÖRKÉPE között hány különbséget fedezhetsz fel?

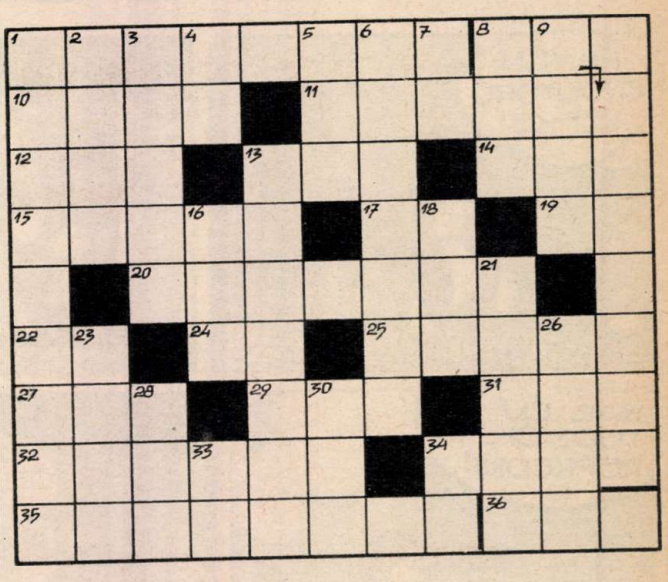

VÍZSZINTES: 1. Kora tavasszal nyíló, sárga virágú erdei növény. 8. Balzsamos illatú, tojásdad levelű növény. [illegible] virágai füzéralakban nőnek. 10. Nem a mienk, nem a tietek, hanem az. . . 11. Fondorlatos. 12. Külföldről behozott áru után fizetik. 13. Bizonyos fajta sportot űz. 14. Menyasszony. 15. Irén idegen nyelven. 17. Hamis. 19. Tyúkszálló. 20. **Tavasszal nagy, kehely alakú piros, sárga, fehér vagy tarka virágot hozó hagymás dísznövény.** 22. Az oxigén és a szén vegyjele. 24. Téma egynemű betűi. 25. Fúvós hangszerek. 27. Erzsébet nagyon röviden. 29. Hárfafajta. 31. Kevert sor! 32. „Tanúm az Ég, s minden . . .!" (Arany János). 34. A sportolóké nagyon fejlett. **36. Tavasszal nyíló sárga, csüngő virágú kerti díszcserje.** 36. Régi űrmérték.

FÜGGŐLEGES: 1. Rövid száron, rózsa formában elhelyezkedő, vastag, húsos levelű örökzöld növény. 2. Katonai védekezésre alkalmas épület, névelővel. 3. Európai nyelv. 4. Egyforma betűk. 5. Luc kevert betűi. 6. Gondoskodik valakiről, gyámolít. 7. Tilótszó. 8. Kettőzve: halandzsa. 9. Idegen szavak előtagjaként a levegővel kapcsolatos. 13. A magasba lépked. 16. Horony. 18. Végtag része. 21. Biztatásra használt szó. 23. Fafajta. 26. Útszéli mélyedés. 28. Időmérő. 30. OIE. 33. Kiejtett betű. 34. IŐ.

A FALUT ÁBRÁZOLÓ rajzon hány furcsaságot találsz?

NYERTESEK

A 15. szám rejtvényeinek megfejtéséért könyvutalványt kapnak: Ladjánszky Katica, Vida Zoltán, Budapest; Kövendy Péter, Stefán Tamás, Eger; Dihen Csaba, Debrecen; ifj. Fehér Tibor, Almásfüzítő; Gyöngyösi Virág, Radostyán; Holecz Ákos, Tata; Jónás Attila, Szombathely; Istvánder Emília, Pécs; Kovács Ferenc, Pápa; Krőhnung Mária, Erdősmecske; Kurusa Ibolya, Maroslele; Palotás Ferenc, Szőreg; Pusztai Klára, Szeged; Regedei János, Fülöpszállás; Tamus Tamás, Jászfényszaru; Tari Sándor, Pásztó; Urbán Mária, Medgyesbodzás; Verem Zsuzsanna, Kaposvár.

A 16. szám nyertesei: Garami Péter, Pergel Gabriella, Stipkovits Antal, Budapest; Bakk Éva, Nagykovácsi; Csorba Erzsébet; Nagyszénás; Fintics Edit, Vajszló; Frast Erzsébet, Tengelic; Fülöp Hajnalka, Abasár; Lutz Andrea, Pécs; Marcsinyi Piroska, Okány; Marton Péter, Nagykanizsa; Papp Ágnes, Nyársapát; Pálfistyák Ágnes, Dorog; Péter Renáta, Balassagyarmat; Róka Ferenc, Padragkút; ifj. Szénási Jenő, Tapolca; Szing Imre, Bicske; Tóth Andrea Kamilla, Hanságliget; Tuska Pál, Tótkomlós, Varga Andrea, Győr.

PIFU UGRÁNDOZIK

Te is ugrándozol örömödben, ha majd kezedbe kerül a HAHOTA. Ugrándozol és nagyokat nevetsz, ha elolvasod azt a sok-sok viccet, ha végignézed a szellemes karikatúrákat, a tréfás képtörténeteket, amelyeket a 160 oldalas HAHOTÁ-ban találsz. Jó kedvvel ajánljuk, mert mi is valamennyien jókedvünkben készítettük.

LEGJOBB TUDÓSÍTÓINK

A tanév folyamán jó néhány gyerek beszámolója, véleménye nagy segítséget nyújtott lapunk készítéséhez. Gyakran írtak személyes sikereikről, gondjaikról. Közülük mutatjuk be a legjobb tudósítókat – ismerkedjetek meg velük ti is.

MÁGÓ JUDIT

Olyan lelkesedéssel még senkit sem hallottam az iskolájáról, tanárairól és osztálytársairól beszélni, mint Jutkát, aki a székesfehérvári Rákóczi iskola nyolcadikos tanulója, s egyben úttörőtanács-titkára. Rendkívül sok az elfoglaltsága — szakkörök, irodalmi kör, énekkar, versenyek, pályázatok —, s emiatt többször intettük: inkább kevesebbet vállaljon, de annak alaposabban nézzen utána. „Valóban, kicsit fárasztó mindezt csinálni, de pontos időbeosztásom van, és nagy kedvvel végzem minden munkámat" — jött kétségeinkre a határozott válasz.

KRUCSÓ ERIKA

Erika címeket kért tőlünk Szelevényből, s levelében azt is megjegyezte, hogy szívesen tudósítana bennünket csapata életéről. Így kezdődött levélbarátságunk. Gyakran írt közösségük gondjairól, nem értett egyet például azzal, hogy már a hat órakor kezdődő mozielőadásokra is csak külön engedéllyel lehet elmenni. Magáról így írt: „Elég jó hangom van, négy arany- és egy bronzérmet nyertem különböző versenyeken. Egy időben elkapott a láz, hogy táncdalénekes legyek, de már nem foglalkoztat ez a pálya. Most az olvasás a hobbim."

ÖLBEI LÍVIA

— Szeretek levelet írni — vallotta magáról Lívia celldömölki tudósító —, levelezőtársam egy leningrádi kislány és egy csehszlovák fiú, akit Zánkán ismertem meg. Mióta a Pajtással levelezek, jobban odafigyelek a cikkekre, és úgy érzem személyes barátom lett az újság.

Lívia kedvenc tantárgya az orosz nyelv és az irodalom. Az oroszt olyannyira kedveli — és bizonyára tudja is —, hogy egyik társával Csillebércen megnyerte az orosz nyelvi verseny országos döntőjét.

NAGY ANDREA

„Nagyon szeretem az őrsömet — írta egyik levelében Gyöngyösről. — Mindig boldog vagyok egy-egy jól sikerült program és vidám összejövetel után."

Andreának jó nyelvérzéke van, az orosz nyelven kívül németül tanul és mindkét nyelven több országba levelezik. De legkedvesebb időtöltése a sport. Régebben úszott, tornázott, jelenleg kézilabdázik. Télen rendszeresen síel, szánkózik a Mátrában, nyaranta pedig nagy élményt jelent számára, ha a szüleivel járja az országot, vagy ha külföldre utaznak.

KISS JÁNOS

Fiúlevelezőink közül Jancsi — aki Egercsehiben lakik —, volt a legkitartóbb tudósítónk, de ez nem véletlen, hiszen újságíró szeretne lenni. A világpolitika, az űrkutatás, az idegen nyelvek és a matematika egyaránt érdeklik. Általában elég szűkszavúan írt, ha kétoldalasra sikerült a levele, már így mentegetőzött: — Úgy érzem, most kicsit bő lére eresztettem a mondandómat. — Néha az utóiratban elárult magáról egyet s mást, így tudtunk meg róla egy nagyon fontos dolgot: „A labdarúgás terén részemről: hajrá FTC!"

TUZA ZSUZSA

Egy irodalmi pályázatra beadott írását küldte el hozzánk elbírálásra Jászberényből. Kedvezőtlen kritikánk ellenére Zsuzsa állandó levelezőnk lett. Szeret vitatkozni, lapunkban is hiányolja a tizenévesek gondjainak, örömeinek megvitatását. Több levelében „harcba szállt" azokért a fiatalokért, akik divatból viselik a szűk nadrágot: „Nem érdemlik meg a felnőttektől, hogy azonosítsák őket azokkal a csövesekkel, akiknek viselkedése és külseje gyakran megbotránkoztatja az embereket" — írta legutóbb.

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1065
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

1979. február 1-től az új előfizetési díjak:
Egész évre 126 Ft
I. félévre 70 Ft
II. félévre 56 Ft

80.1710 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
Soproni Béla vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő:
PORKOLÁB CSABA

A TŰZFORRÓ LAVINA

16.

Szöveg: CSER GÁBOR
Rajz: ENDRŐDI ISTVÁN

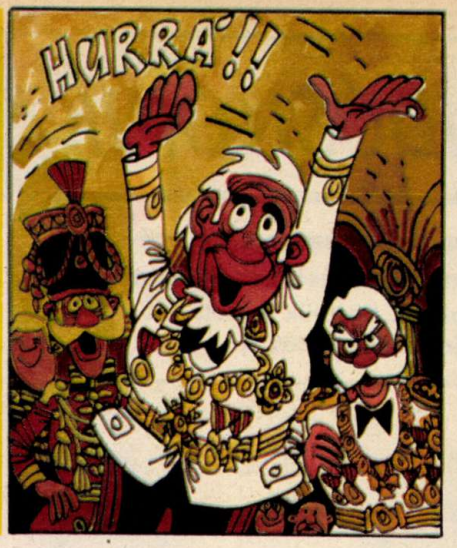

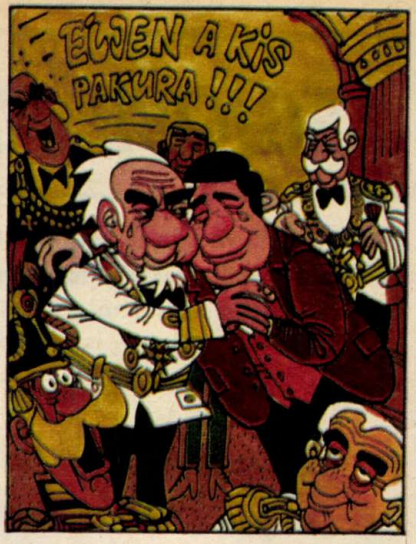

Vége

80/22

XXXV. ÉVF. • 1980. MÁJ. 29. • ÁRA: 3,50 Ft

PAJTÁS

FOTÓ: GAÁL ZOLTÁN

MINDENNAP
GYERMEKNAP

Születésnapot ült az ország.
Minden gyerek születésnapját.
A természet is őket köszöntötte:
fénysugár font aranykoszorút fejük köré,
harsányzöld fűszálak hajoltak lábuk alá.
A játszótereken hinták harsogták,
csúzdák súgták, cölöpvárak dörmögték:
GYE-REK-NAP volt és marad.

Fehér és színes bőrű emberkék eszmélnek
a négy és félmilliárdos golyóbison.
Bíznak a jövőben, nem ismerik a múltat.
Szüleiket, nagyszüleiket
a közeli és a távoli történelem kísérti.
A szapora csecsemőhalál,
az anyjukat átkozó gyerekek kora.
A volt – és néhol még – a van.
Mert csak a Föld körülhatárolt darabjain
valósult meg, hogy a gyerekek
gondtalanul cseperedhetnek,
eleget tehetnek legelemibb jogaiknak: ANNYIT
ehetnek, játszhatnak és nevethetnek,
AMENNYIT AKARNAK.

Még nem mindenütt teljes az ünnep.
Vagy nincs is ünnep egyáltalán.
A mi egészséges, gyönyörű gyerekeink
aligha feledtethetik a rosszul táplált, rettegő,
színükkel vagy hovatartozásukkal
megbélyegzett apróságokat.
Abban a részben viszont, amely
számunkra a hazát jelenti,
a lehető legtöbbet tettük és tesszük értük.

A gondoskodás ezernyi szála veszi körül
valamennyiüket még megszületésük előtt.
Már a legvédettebb fészekben is
féltő fülek hallgatják szívverésüket.
Majd értő kezek segítik világrajövetelüket,
öltöztetik őket patyolatfehérbe,
illesztik szájukhoz az ételt.
A későbbi hetekben, hónapokban, években
orvosok óvják-gyógyítják őket, iskolás korukban
pedig tanáraik segítenek abban, hogy
KITÁRULJON ELŐTTÜK A VILÁG.
A gyerek nem kincs – több annál.
A kincs értéke felbecsülhető – a gyereké nem.
Természetesnek találjuk a gyerekeknek szánt,
forintban kifejezhető milliárdokat.
És azt is természetesnek találjuk, hogy
néha mi, felnőttek, szülők is ásót, csákányt
ragadunk, ha a gyereknek kell
még újabbat, még jobbat, még szebbet építeni.
Megszámlálhatatlan tábla, felirat van
az országban, mely azt hirdeti, hogy
mikor-kik építettek bölcsődét, óvodát, iskolát.
De nem a tábla a fontos; az csupán jelkép.
A táblára, amely valóban fontos –
mi, felnőttek – csupa ákombákommal,
egymást lökdösve és nevetve, de
csupa-csupa NAGYBETŰVEL ezt írnánk:

VALÓSULJON MEG MINDENÜTT A MÁJUS,
A GYEREKEK BÉKÉS, NAPSUGARAS VILÁGA!

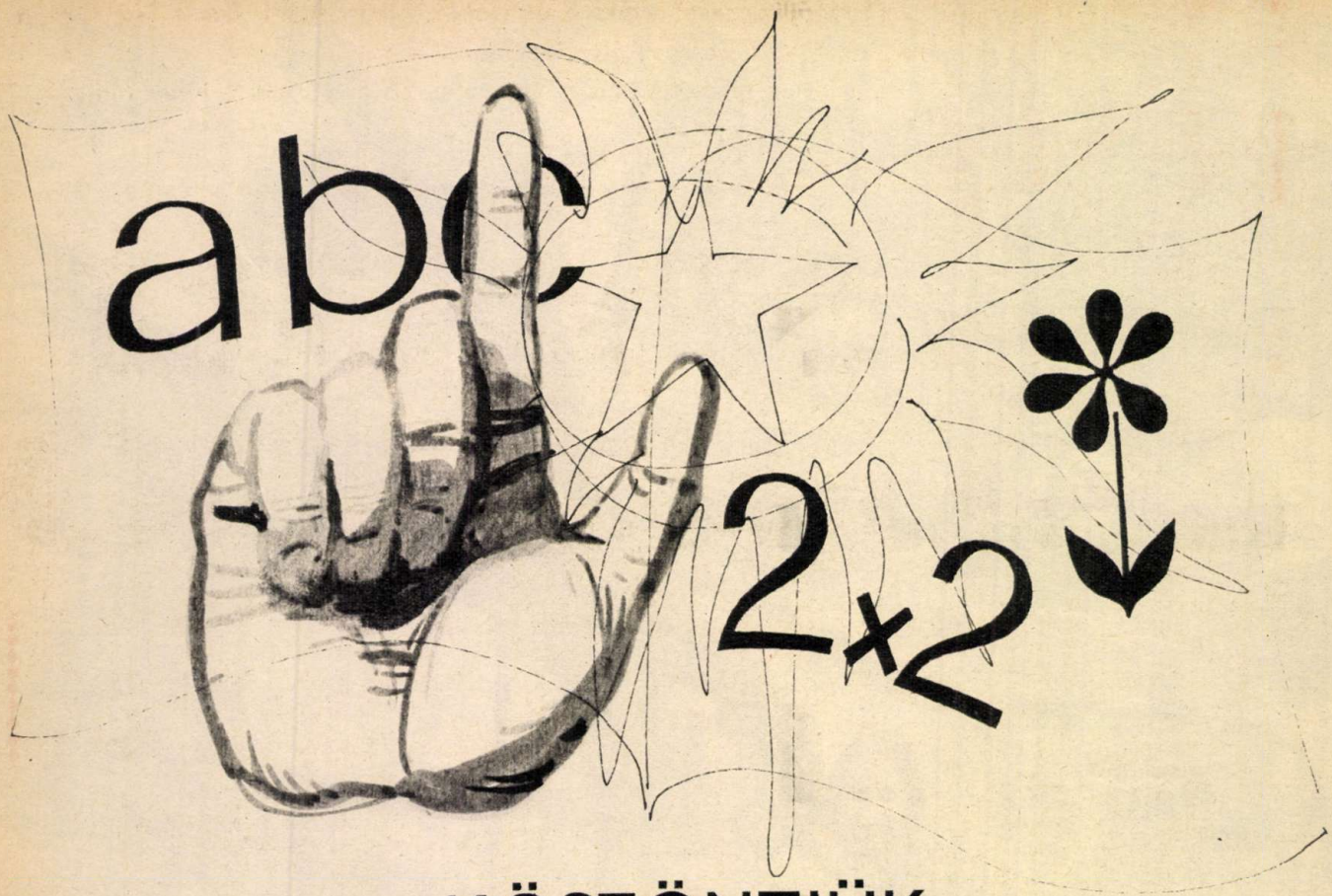

KÖSZÖNTJÜK A PEDAGÓGUSOKAT!

A tisztelet és a szeretet legszebb virágait kötjük csokorba, hogy június első vasárnapján azokat köszöntsük, akik a nevelést választották életük értelméül.

Szövetségeseinket, segítőtársainkat köszöntjük kétmillió tanítvány, a KISZ és az úttörőszövetség tagsága nevében. Köszönjük mindazt, amit tudásból és emberségből, gondoskodásból, megértésből és szeretetből a felnövekvő generációnak nyújtanak, hogy a mában a holnapokért dolgoznak, formálják a jövő társadalmát, a felnövekvő szocialista nemzedéket. Felelősségteljes, szép és nehéz feladat ez. A gyorsuló világban a megismerés, a felfedezés útját járó ifjúság öles lépteihez kell mérföldjáró csizmát szabni, együttműködni mindazokkal, akik társak, segítők és egyben felelősek a felnövekvő generációért.

A magyar kommunisták nemrég lezajlott tanácskozása is ezt erősítette meg. Forradalmi eszmét vezérlő életcélt, cselekvési lehetőséget kell adni az ifjúságnak – s mindezt úgy, hogy a felnövekvő nemzedék kapjon mind több lehetőséget kezdeményező készségének, új iránti fogékonyságának, öntevékenységének kibontakoztatására. Ezek a gondolatok adják a mai ünnep igazi tartalmát is.

Társadalmunk jól felfogott érdeke ma követelményt támasztani, mindenkinek okos, a fiatal korához illő feladatot adni, az értékek tiszteletére nevelni, a munkát nehézségeivel együtt megszerettetni, a szabadsággal a rendet és fegyelmet összetartozónak vélni, a tanítást a tanulással, a neveléssel szoros egységben megvalósítani.

Óvónőket, tanítókat, tanárokat, szakoktatókat, nevelőket, egyetemi, főiskolai oktatókat köszöntünk, akik a szép távlatok elérésére serkentenek, akik nemcsak feladatot, hanem emberi példát, erkölcsben, munkaszeretetben, közösségi magatartásban követnivalót adnak. Tudással, emberi és politikai magatartással, szókimondással és őszinteséggel, az egyéni képességek felismerésével, a közösségért végzett munka szépségével, tudatával vértezik fel tanítványaikat.

MAGYAR KOMMUNISTA IFJÚSÁGI SZÖVETSÉG

MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGE

Összeállításunkat írták: Cser Gábor, Gebri Antal, Géczi Éva, Orbán József, V. Sólyom Erzsébet, Somhegyi Béla.
A felvételeket készítették: Gaál Zoltán, Szalay Béla, Wagner Margit.

NYÁRI ZSIBONGÓ

KEZDŐDHET A JÁTÉK!

Az ember alig tudja elhinni . . .

Hát valóban vége? Illetve . . . Valóban elkezdődött? Az esztendő legszigorúbb tárgya, az iskolatáska, valóban ilyen kedves játékszerré vált? Valami lehet a dologban, mert folyton vigyorogni kell. De várjunk még pár napot. Akkor lesz biztos a dolog, ha majd reggel nem csörög az óra . . .

HÁTIZSÁKOS TÁBOROZÓK

Évről évre növekszik a nyári úttörő vándortáborokban részt vevő gyerekek száma. Az idén június 15-én rajtolnak az első csoportok, mintegy hatszáz túrázó csapat járja be a huszonöt gyalogos útvonalat. Két nap múlva követik a többiek, az utolsó csoport augusztus 2-án indul. Az alföldi gyerekek eljutnak a Mecsekbe, a Bükkbe, vagy az Őrségbe, a soproniak megcsodálhatják a bugaci pusztát vagy a Hortobágyot. A kerékpáros túrázás hívei a nyugat-dunántúli és baranyai kerékpáros körtúrákra nevezhettek be.

FEDETTPÁLYA

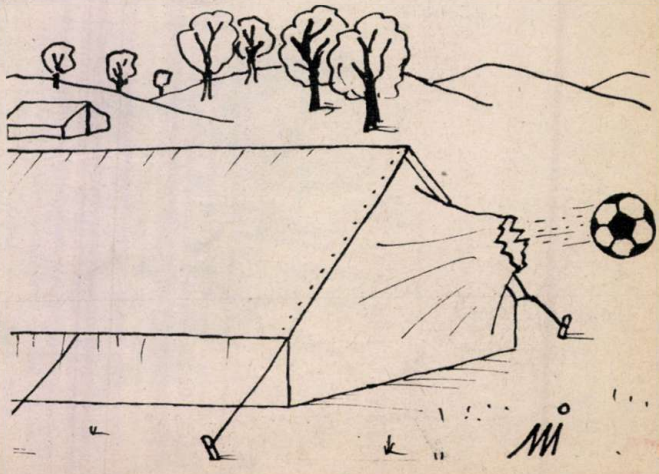

NYÁRI ZSIBONGÓ

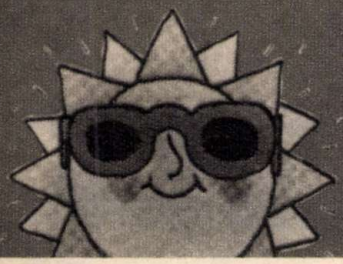

CSILLEBÉRC ÉS ZÁNKA

Mindkét központi táborunkban nyáron összesen 25 ezer gyerek tölthet el két hetet.

Csillebércre mennek a nevelőotthonban élő kiváló úttörők, és a „Teremtsünk értéket" akció legjobbjai, a kiváló hasznosanyaggyűjtők. Itt rendezik meg június végén, július elején a Kazinczy anyanyelvi úttörőtábort, és az Interkozmosz országos technikai szaktábort. Irodalmi, zenei bemutatók, találkozók, táncházi programok, a Delta élő adása, az otthonépítés-szépítés gyakorlati munkái, kiváló szakemberek látogatása és sok más „szakmai" program színesíti a táborozók életét.

Nagy esemény lesz július közepétől a hónap végéig a Béke és barátság nemzetközi úttörőtábor, amely során a különböző nemzetek kiállítása, művészeti bemutatója, dalos találkozók, békemenetek és szolidaritási vásár szolgálja a barátságot, egymás megismerését.

A KISZ Vörös Selyemzászlajával kitüntetett úttörőcsapatok tagjainak táborában megalakul majd a „Jö-

vőbe látók" és a „Hetedik osztályt végzettek" klubja. Nagy hangsúlyt kap a Család napja a táborban, amikor a meghívó levelek nyomán megérkeznek a szülők.

Augusztus közepén a Népművész szaktáborban kézművesek, táncosok versenyeznek, lesz hajókirándulás Szentendrére, látogatás a Szabadtéri Néprajzi Múzeumba, valamint szövés-fonás, vajköpülés, búzaőrlés, kenyérsütés és sokféle más néphagyomány feleleventése is.

A Balatoni Úttörőváros, Zánka is mesés, színes arcát mutatja a táborozók seregének. A Béke és Barátság nemzetközi tábor színeit itt a Balaton és a változatos játékok, tábortüzek élénkítik. Az úttörőtanácstitkárok táborában új ötleteket próbálnak ki, miközben szövetségünk jövő tanévi programjára is készülnek a táborozók.

A „Hajrá őrsök" sporttáborában főleg az adja az élményt, hogy a sportolás, a játszás mellett valódi bajnokokkal találkozhatnak a gyerekek.

Újdonság lesz a környezetvédelmi tábor, ahová mérnökök, szakemberek is elmennek, és a Balaton környéki természetvédő úttörők értékes munkáját ismerhetik meg a gyerekek.

„Vár a természet" hirdeti a turisták jelszava. A legeredményesebb túrázókat különtábor várja Zánkán. Ott lesz az „Együtt a gárda" országos úttörőgárda szemle is — parádés honvédelmi bemutatókkal. Úttörő szaktáborok, Nemzetközi Gyermek Képző- és Iparművészeti Kiállítás, az „Éneklő Ifjúság" legjobbjainak és a pályázatokat nyert úttörők táborának az úttörő-olimpia sakkdöntőjének és még sok szép programnak lesz a színhelye a mi városunk.

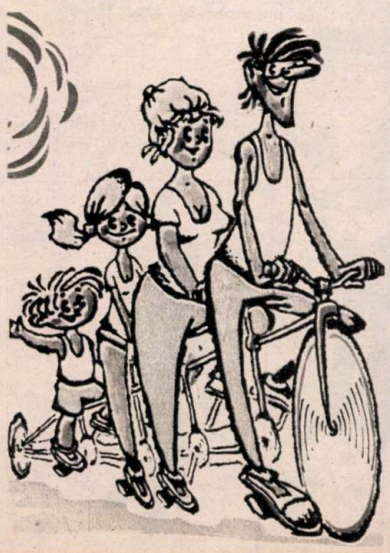

MEGYEI MOZAIK

Körkérdést tettünk fel az úttörőszövetség megyei elnökeinek, titkárainak: **Milyen vonzó, élményt adó események lesznek a nyáron megyéjükben?** Néhány a válaszok közül:

PATAKI GYÖRGY, VESZPRÉM MEGYE:

— Május 31-én és június 1-én megyei úttörőgárda-szemlét tartunk. Munkásőr, közlekedési, egészségőr, tűzoltó és honvéd alegységek mérik össze erejüket menetdal- járőr-, szakági és sportversenyeken. Ötszáz gyerek küzd majd vándorzászlókért, kupákért, serlegekért.

DOMINA ERZSÉBET, ZALA MEGYE:

— Kétszáz természetjáró úttörő ver tábort két napra Zalaegerszegen június 14-én. A honvédség haditechnikai bemutatót tart, majd az őrsök és szakkörök városismereti, közlekedési, lövész-, sport és főzőversenyen mérik össze felkészültségüket.

SCHMAUDER JÁNOS, FEJÉR MEGYE:

— Nálunk a lakóterületi munkában lesz újdonság. Minden héten más körzetben, lakótelepen találkozhatnak a gyerekek. A megadott helyen és időben kerékpáros-, sport-, közlekedési, ügyességi és szellemi vetélkedőket rendez az ifjúsági ház. Minden helyszínen bárki benevezhet.

ZELEINÉ HORVÁTH SÁRA, CSONGRÁD MEGYE:

— Ötödször rendezzük meg nemzetközi táborunkat július végén. Megyénknek jó testvérkapcsolatai vannak, így balatonszárszói táborunkban 25—25 lengyel, román, szovjet és bolgár gyereket látunk vendégül. A cseretáborba megyénk sport-, tanulmányi és egyéb versenyeinek győztesei mennek.

VARGA SÁNDOR, BÉKÉS MEGYE:

— Három érdekességet említek megyénkből. Az idén is megtartjuk Békéscsabán a nemzetiségi találkozót, amelyen az úttörők népük táncait, játékait mutatják be egymásnak. Olyan őrsvezető- és rajtitkárképző tanfolyamot rendezünk, amelyen a gyerekek mindig más tisztségviselőként szervezik meg az őrs vagy a raj programjait. Pósteleken június 13. és 17. között kétszáz gyerek részvételével természetbarát szaktábort rendezünk.

KOVÁCS MARGIT, VAS MEGYE:

— Örömmel újságolhatom, hogy Felsőcsatáron az idén megnyitjuk Sopron város váltótáborát, ahol tizenegyezer gyerek szerezhet nyári élményeket. Balatonberényben és Apátistvánfalván új ötlettel próbálkozunk. A kisegítő iskolák csapatainak képezünk őrsvezetőket. A Központi Környezetvédelmi Hivatal segítségével hatvan-nyolcvan gyerek részére környezetvédelmi szaktábort rendezünk egyik legszebb városunkban: Kőszegen.

TEMESI ÁGNES, TOLNA MEGYE:

— Új váltótábor indul megyénkben. A bonyhádi és a Bonyhád környéki úttörők Váralján, gyönyörű környezetben, apró tavak mellett, száz férőhelyes, télen is használható tábort kaptak.

VÉR LÁSZLÓ, BARANYA MEGYE:

— Megyénk számára nagy esemény lesz az országos őrsvezetőtalálkozó, amit június 16. és 21. között Sikondán rendeznek meg. Mindent megteszünk, hogy jól érezzék magukat vendégeink Baranyában. Nemzetközi cseretáborunk újdonsága: első ízben fogadjuk az NSZK-beli Sólyom szövetség küldöttségét.

KRALICZKY ZOLTÁN, SOMOGY MEGYE:

— A gyermekév alkalmából kezdtük el megyénk nemzetközi táborainak szervezését. Az idén Balatonfenyves-alsón már négy ország úttörői találkoznak.

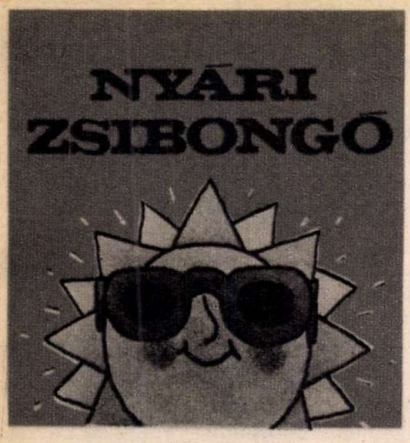

A SENKI SZIGETÉN...

A márciusban megjelent Mini Pajtás Rejtvénymagazin feladatainak és rejtvényeinek helyes megfejtéséért sorsolás útján a következőknek küldünk meghívót a SENKI SZIGETÉRE:

Kovács Andrea, Csordás Krisztina, Komáromi Judit (mindhárman hatvaniak), **Tillinger Andrea, Vas Beatrix** (dunavarsányiak), **Kusai Anikó** (Debrecen), **Veres Mihály** (Tiszavasvári), **Csernik Gábor** (Verpelét), **Kiss János** (Egercsehi), **Süveges Ferenc** (Budapest XVI.), **Kovács Zoltán** (Csömör), **Osgyán Henrik** (Palotás).

Minden kedves nyertesünket levélben értesítjük, hogy mikor kezdődik a senki-szigeti nagy kaland.

PIF ÜZENI

A P. P. Magazinban meghirdetett „Készíts PIF-et!" pályázatunkra nagyon sok szép, ötletes pályamunka érkezett. A legkiemelkedőbb munkák beküldőit CIMEA VIKI bábuval jutalmazzuk meg. Név szerint: **Kadisó Csilla** (Almamellék), **Balajti Ilona** (Józsa), **Munkácsi János** (Hejőbába), **Papp Márta** (Tokaj), **Vass Anita** (Balaton), **Rigó Katalin** (Balatonszentgyörgy), **Nevelőotthon 5. csoport** (Téglás), **Szász Brigitta** (Tata II.), **Schleicher Ildikó** (Bácsalmás) és **Simon László** (Tóalmás). Ezenkívül mindegyik pályázónak küldünk egy kedves ajándékot – meglepetésként.

A P. P. Magazin rejtvényeinek megfejtéséért sorsolás segítségével az alábbiak részesülnek jutalomban: kis televízió – Baranyi Zsolt (Gyermely), magnó – Szabó Sándor (Budapest, III.), 10 nagylemez – Trischler Bernadett (Gyönk).

AZ UTOLSÓ SZÓ JOGÁN

A Kalamajka őrs főnöke, a higgadt Plesovszki, az őrs záróülése után az alábbi nyilatkozatot adta lapunk számára:

— A vak is láthatta, hogy tevékenységünk — egyetlen apróságtól eltekintve — világító fáklyaként vonulhatott volna be az úttörőmozgalom történetébe. Ez az egyetlen apróság nem egyéb, mint az, hogy lényegében nem csináltunk semmit. Nem akarok senkit kiemelni, ez a kollektíva diadala. Sajnos földöntúli hatalmak is beleszóltak a játékba. A napfolttevékenység maximumának évében minden dalás elképzelésünk kudarcba fulladt. Nem csoda. A rendkívüli emberek rendkívüli idegrendszerrel rendelkeznek, amelyre a napfolttevékenység is rendkívüli módon hat. Hát ezért.

Egyébként... kár, hogy vége. Részint azért, mert ennyi idő alatt mégiscsak megszoktam, hogy én vagyok a főnök, és ki tudja, leszek-e még valaha az életben? Másrészt azért, mert pompás kis gárda volt a miénk, csupa elsőrangú pofa. Ha a hebehurgya Foszák mármár belerángatott volna bennünket valami tevékenységbe a meggondolatlanságával, akkor mindig számíthattunk az egykedvű Temérdek mindent elsöprő közönyére. A jámbor külsejű Dobrai teljesen ötletszerű, lelkes pillanatait a hányaveti Blága közömbösítette a sárga földig, és ha a boszor-

Irány a vásár!

A főváros egyik érdekes eseménye lesz az idei nyáron a hagyományos Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásár. A mindig sok látnivalót, újdonságot kínáló kiállításról dr. Kovács Imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, a kiállítás házigazdája így nyilatkozott a Pajtásnak.

– A gyerekeket a kiállítás legfontosabb vendégei között tartjuk számon. Szeretnénk bemutatni nekik, hogy mindennapi táplálékuk előteremtésében milyen nagy szerepe van a mezőgazdaságnak, és az élelmiszeriparnak. Szeretnénk, ha tudnák, hogy az a kenyér, szalámi, vaj, ami reggelenként az asztalunkra kerül, mennyi ember, mennyi gép gondos munkájának az eredménye. Ismerjék meg a korszerű mezőgazdaságot és élelmiszeripart, győződjenek meg arról, hogy ma már nem kapával, kaszával dolgoznak az emberek, hanem több millió forintot érő gépekkel, berendezésekkel, sőt, helikopterekkel és repülőgépekkel is. Szeretnénk, ha megismernék a munkalehetőségeket, hiszen a mezőgazdaságban egyaránt szükség van mérnökökre, biológusokra, gépészekre, kutatókra – és még hosszan folytathatnám a sort.

– A kiállításon tizenhét különböző bemutatót rendezünk – mondta dr. Kovács Imre. – A pályaválasztás előtt állóknak ajánlom a kutatási és szakoktatási bemutatót, ahol megfigyelhetik, milyen kapcsolatban áll a tudományos kutatás a mezőgazdasági gyakorlattal. Érdemes megnézni a növénytermesztési, a kertészeti, az állattenyésztési és az élelmiszerbemutatót. Sokan nem is tudják, hogy mennyi változatos munkalehetőséget rejt az erdészet és a faipar. A halászati és vadgazdálkodási bemutató azoknak is érdekes, akik más foglalkozást választottak maguknak.

– Jó néhány, kimondottan gyerekeknek való látnivalót is tudok ajánlani. A Mezőgazdasági Múzeum gyermekrajzpályázatának anyagát a kiállításon tekinthetik meg az érdeklődők. Javasolhatok pónilovaglást is. A lovaspálya területén bemutatót és utánpótlás-toborzót is tartanak. Lesz parádés felvonulás, lovasbemutató csikósokkal, fogathajtókkal. A MABEOSZ mezőgazdasági témájú bélyegkiállítással jelentkezik, amelyben gyermekgyűjtők anyaga is szerepel. Érdemes lesz megnézni a gép- és traktormatuzsálemek bemutatóját, és végül – akiknek szerencséje lesz – láthatja, amint néhány utassal a kosarában léggömb emelkedik a magasba – fejezte be nyilatkozatát a miniszterhelyettes.

kányos kezű Kunyazovicsban lobbant fel véletlenül a tettvágy, akkor még mindig ott voltam én a nehézsúlyú higgadtságommal. Egyszóval mindig akadt valaki, aki kitalálta, hogy éppen az adott helyzetben miért nem tehetünk semmit, ha megfeszülünk, akkor sem.

Hogy mit hoz a jövő?

A nyarat még együtt vészeljük át egy nagyobb fa árnyékában, aztán mindenki megy a maga útján. A jámbor külsejű Dobrai kaszkadőrnek készül, a hányaveti Blága sebész szeretne lenni, a boszorkányos kezű Knyazovics az összehasonlító nyelvészet felé vonzódik, az egykedvű Temérdek táncos-komikusnak jelentkezett, a hebehurgya Foszák pedig oroszlánszelídítő lesz addig is, amíg elnyeri a sakkvilágbajnoki címet.

Ami engem illet, a szakmámban maradok Mágus és illuzionista leszek. Ebben több éves gyakorlatom van. Azt az illúziót fogom kelteni, hogy minden erőmet megfeszítve dolgozok, az élet bármelyik területére vesser, is a sors...!

UTAZÁSI KEDVEZMÉNNYEL

Az utazási kedvezményeket nemcsak táborozáskor, hanem kirándulások alkalmával is igénybe lehet venni. Vasúton ötven százalékos, autóbuszon és hajón 33 százalékos kedvezményt kaphattok. Az utazási szándékot és több más adatot (létszám, úticél, az utazás időpontja) jóval előbb, iskolai vagy csapatpecséttel ellátva be kell jelenteni. Ebből az iratból két példányt készítsetek!

Különbuszt legalább egy hónappal, de inkább ennél is előbb, menetrend szerinti VOLÁN-buszon kedvezményes csoportos utazást legalább két héttel előbb kell kérni, s a kedvezményes vasúti jegyeket is tanácsos jóval az utazás előtt megváltani. Részletes felvilágosítást kérjetek a pénztáraknál, menetjegyirodáknál.

Kedvezményes szállást, például a kijelölt kollégiumokban, diákotthonokban lehet szerezni. Ezeknek a jegyzékét minden év áprilisában megjelentetik az Ifjúságpolitikai- és Művelődéspolitikai Közlönyben. A Művelődéspolitikai Közlönyt minden általános iskola igazgatója megkapja, s ők bizonyára segítenek nektek.

Tizennégy éven aluliak a kempingekben is kedvezményesen kaphatnak szállást, ugyanis a helyfoglalási díjból ötven százalékos kedvezmény illeti meg őket. Természetesen a szállásfoglalást sem érdemes az utolsó napokra hagyni.

Étkezésnél a II. és III. osztályú éttermek, vendéglők — előzetes megrendelés alapján — szintén adnak kedvezményt a legalább tíz főből álló csoportoknak.

Néhány, csak fiataloknak adható kedvezmény, a külföldi utazásoknál is van. Ezeknek a kedvezményeknek a megszerzését, sőt, minden kül- és belföldi utazás szervezését is segíti az Express Ifjúsági Utazási Iroda. Kirendeltségeik minden megyeszékhelyen és Budapesten is megtalálhatók. Címüket a postahivatalokban, telefonkönyvekből megtudhatjátok.

NYÁRI ZSIBONGÓ

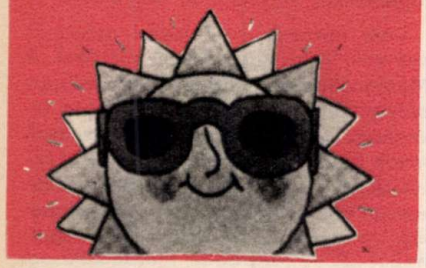

A SZOLNOKI ÚTTÖRŐ-OLIMPIÁN, július 2-án a P. MOBIL és a 100 Folk Celsius együttes ad koncertet. Képünkön a P. MOBIL együttes.

A MAFILM filmszerepre keres nyolcadik osztályos, falun élő, jól rajzoló fiúkat. A forgatás a nyári szünidőben lesz.

Jelentkezés levélben, névvel, pontos lakcímmel és fényképpel. Két-három rajzot feltétlenül küldjetek. Sürgős!

Magyar Filmgyártó Vállalat
Bódis János gyártásvezető
Bp. 1441 Lumumba u. 174.

AZ ESZÜNK IS NYARALNI VÁGYIK...

Megkérdeztük a nyári kulturális műsorok néhány avatott ismerőjét: mit tegyünk, ha erőt vesz rajtunk a művelődési vágy? Természetesen nem részletes eseménynaptárt nyújtunk, a kiragadott példákkal csak kedvet csinálunk.

Bokor Gáborné (MOKÉP):

– Kicsi a kocsi, de erős címmel mutatják be a mozik június 5-én azt a szórakoztató, amerikai filmvígjátékot, amelyet elsőként ajánlok. A film főszereplője egy Volkswagen, „aki" gazdáját sikeres autóversenyzővé teszi.

Walt Disney állatbirodalma – ez a címe annak a természetfilmnek, amelynek készítői természetes környezetükben lesték meg az állatokat. Bemutató: augusztusban.

Indiánfilmet láthatunk június 19-től: a Halálos tévedés című NDK film története egy indiánrezervátumban feltörő olaj körül bonyolódik.

Zétényi Péter (ORI):

– Siófoktól Fonyódig egész nyáron hallható lesz Pege Aladár és együttese, akik jazz-koncertekkel édesítik meg a remélhetően felhőtlen esték hangulatát. Az Omega, a V'Moto-Rock, a Dinamit, az LGT – számos alkalommal forrósítják fel majd a balatoni szabadtéri színpadok hangulatát. Kifejezetten gyerekeknek szánt program: Gyimesi Pálma és Pádua Ildikó Csengő-bongó napraforgó címmel mutatja be verses műsorát Siófokon és Lellén. A pontos időpontokat a plakátokon, műsorfüzetekben megtaláljátok!

Körmendi Zoltánné (Országos Filharmónia)

– Kobayashi Ken-Ichiro vezényli augusztus 4-én a Zichy kastély (III., Fő tér 1.) udvarán, a Magyar Állami Hangversenyzenekart. Műsorukon Strauss-, Dvořák és Liszt-darabok szerepelnek. Ha utánanéztek a Hangversenykalauzban a műveknek, sokkal jobban élvezitek majd a koncerteket. Meghallgathatjátok még Vivaldi, Mozart, Haydn néhány szép művét. A budai várban, a Zenélő Udvarban június 18-án és 19-én Kocsis Zoltán Bartók-műveket zongorázik, Ránki Dezső június 20-án Schubert estet ad.

Riskó Márta (Szabadtéri Színpadok):

– A Margitszigeten az Ecseri lakodalmas magyar néptánc-forgatagában gyönyörködhetünk július 5, 15, 24-én, és augusztus 9-én, vagy a Szlovák Népi Együttes műsorát nézhetjük meg augusztus 12, 13, 14-én. A Vajdahunyad-várban pedig egész nyáron át, június 25-től augusztus 27-ig, minden szerdán este nyolctól magyar és külföldi jazzegyütteseket hallgathatunk.

Simon Mária (Múzeumi Igazgatóság):

– Mindig érdekes a Néprajzi Múzeum, vidékieknek, pestieknek egyaránt; Korea kultúrtörténetét, a magyar paraszti konyha múltját láthatjuk itt a nyáron. Szántódpusztán (Balaton) révtörténeti kiállítás nyílik a nyáron, de leginkább a Bakonyi Természettudományi Múzeum egyedülállóan szép természetkiállítását javaslom, amely Zircen tekinthető meg. Naponta cserélik a kiállításon a virágokat, hogy minél előbb hangulatot „árasszon" a környezet.

Kepes Ágnes (1. számú Gyermekkönyvtár, Budapest):

– Azt javaslom, hogy vigyünk magunkkal útikönyveket, és Búvár zsebkönyveket, ha kirándulni, üdülni megyünk, mert sokkal nagyobb élmény egy várrom vagy egy műemlék megnézése, ha előre tudjuk, mi az érdekes rajtuk. És még egy: mindenhol nyitva tartanak a könyvtárak, a nyaraló gyerekek beiratkozhatnak bármelyikbe, még egy-két hétre is.

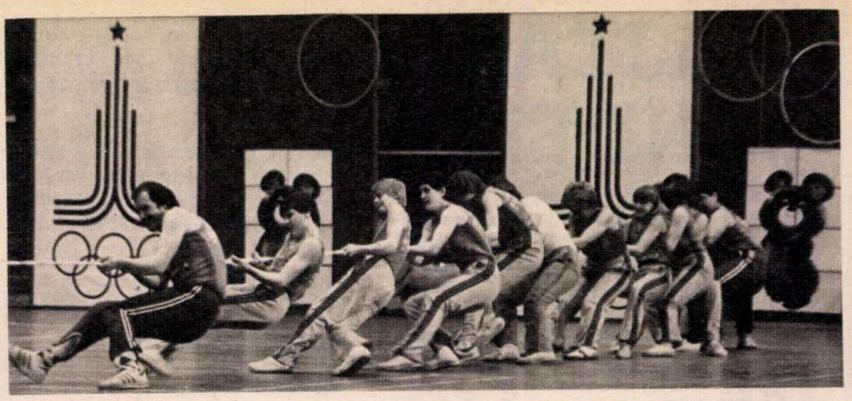

MINDENT BELE!

Két és fél esztendeje kezdte el közvetítéseit a televízió a „Mindent bele!" játékos sportvetélkedőkről. Ezek a viadalok nagyszerűen népszerűsítik a testedzést, a mozgást. A közelmúltban a debreceni versengést láthattuk a képernyőn, különösen a járműves váltók, a kötélhúzás aratott nagy sikert. A jelszó nyáron is érvényben marad: Mindent bele!

AKI EGYMAGA — „KETTEN VAN"

Vékony, szőke fiatalember érkezik, kezében viharvert sporttáska. Leül mellénk, és útiélményeiről mesél. Feszengeni kezdünk, mert nem ezt vártuk... valami különleges mutatványt ígért!

Ekkor egy mulatságos, vékony hang közbeszól. Pillanatok alatt kiderül, hogy a hang gazdája a sportszatyorban lapult, és nem más, mint egy majom-bábu!

Kipattan a fiatalember térdére, és beszél. Hogyan lehetséges ez? Magnó van a hasában? De hiszen válaszol a nézőknek. Senki sem bújt el a közelben, hogy helyette szóljon.

Csak a fiatalember beszélhet. De az ő szája nem mozog!

A rejtély nyitja az, hogy a majom gazdája, Gönczy Tivadar HASBESZÉLŐ. E különleges mutatvány elsajátításához az első lépést fogadásból tette meg a fiatal bábművész.

— Bábszínházbeli kollégámmal együtt láttunk a tévében egy francia hasbeszélőt — meséli most már saját hangján Gönczy Tivadar —, és senki nem akarta elhinni, hogy egyedül, trükk és társ nélkül meg lehet ezt csinálni. Fogadtam velük, hogy nekem sikerül. Sok próbálkozás, gyakorlás után megnyertem a fogadást.

— Azóta járom az országot műsorommal, táborokban, üdülőkben lépek föl Csitivel, a torkos, csokoládéevő majom-bábuval. Titkomból annyit szívesen elárulok, hogy természetesen én beszélek a bábu helyett, de ezt a nézők nem veszik észre. Nehéz persze önmagammal „feleselni"! Néha az én számomra is váratlan helyzetbe hoz Csiti, annyira beleélem magam az ő szerepébe... Az autóban, útközben gyakoroljuk a mutatványt, „beszélgetünk", „veszekszünk" egymással.

*

Nekünk annyira megtetszett Gönczy Tivadar különleges képessége és kedves humora, hogy elhatároztuk, lapunk jelképét, KAJLÁT is rábízzuk néha, hadd elevenedjen meg a kutya, hogy új formában, bábként — nem a betűk és a képek segítségével, hanem élőszóban — értsen szót veletek!

NYÁRI ZSIBONGÓ

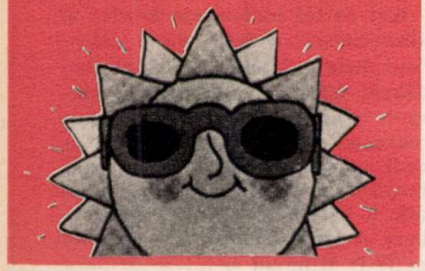

HÁROM AJÁNLAT

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM (Budapest, VIII., Múzeum krt. 14/16.) Állandó kiállítások: Magyarország népeinek története az őskőkortól a honfoglalásig; Magyarország története a honfoglalástól 1849-ig; Magyar koronázási jelvények (kedd, csütörtök, szombat, vasárnap 11—19 óra között). Napközis táboroknak ajánljuk: „Nézzünk együtt kiállítást!" Műsoros gyermekprogramok vasárnap 15 órától (július 1., 6., augusztus 3., 20.)

TERMÉSZETTUDOMÁNYI MÚZEUM (Budapest VIII., Múzeum krt. 14/16.) Állandó kiállítások: Bemutató Afrika állatvilágából (csak júniusban); Magyarország földtörténeti emlékei; Őslénytani kiállítás; Ásvány- és kőzettár. Természettudományos filmek vetítése: szerdán (11 és 16 óra), szombaton (11 óra).

KÖZLEKEDÉSI MÚZEUM (Budapest XIV., Városligeti krt. 11.) Állandó kiállítások: A hajózás; A közúti közlekedés; A városi közlekedés; A repülés; A vasút és története. Színes közlekedési filmek vetítése minden csütörtökön 11 órakor. Ismeretterjesztő előadások diavetítéssel minden vasárnap 11 órakor.

PAJTÁS-RENDELŐ

A szünidő forgatagában, a kirándulásokon, táborokban se feledkezzünk meg egészségünkről. Levélíróink „nyári panaszaira" kértünk választ dr. Jerney Judit gyermekgyógyásztól.

FOGYNI SZERETNÉK jeligére: A fölösleges kilóktól nyáron lehet a legkönnyebben megszabadulni. A gyümölcsök, főzelékek kalóriatartalma alacsony, és nyáron könnyebb is hozzájuk jutni. A tojás és a sovány sajtok laktatóak, de nem hizlalnak. Vigyázat! A különféle szörpök, kólák cukortartalma magas, tehát hizlalnak. Ezért helyettük tanácsosabb ásványvizet vagy tiszta vizet inni.

Fontos kiegészítője a fogyókúrának a rendszeres (!) testmozgás: az úszás, futás, hegymászás vagy tornázás. Ebben és nem a zsíroskenyér-evésben kell versenyezni!

M. KATALIN, BAJA: A nagy hőség ellen a test verejtékezéssel védekezik. A verejték a közhiedelemmel szemben szagtalan nedv, és csak bomlás közben válik kellemetlen szagú izzadsággá. Ezt a bomlást akadályozzák meg a különböző izzadsággátló szerek (desodorok), de csak akkor, ha alapos szappanos mosdás után használjuk azokat,

Játsszunk tájfutást!

A tájfutópályát az ellenőrző pontok segítségével jelölik ki. A futó feladata az, hogy az ellenőrző pontok megadott sorrendben történő érintésével, a térkép és a tájoló segítségével a legrövidebb idő alatt érjen célba. A pontok között a versenyző maga választja meg útvonalát, önállóan tájékozódik.

Játszhatjuk az erdőben, réten, hegyek között, a parkban, a ligetben még az iskolaudvaron, sőt, a tornateremben is! Mindig űzhetjük, ha van valaki, aki kiteszi a pontokat a játék színhelyére. Igazolt versenyzőknek még éjjel is rendeznek versenyeket, fejlámpával, a holdvilág „reflektorfényében".

Mindenki csinálhatja, hiszen minden gyerek tud futni, ha akar, megtanulhatja a térképolvasást, a tájoló használatát, észak leolvasását, ha akarja – és segít ebben valaki kezdetben.

Kell tehát egy térkép, egy tájoló – eleinte iránytű is megfelel –, no meg egy gyerek, két lábbal, egy fejjel, hogy fusson és tájékozódjon.

Lehet az iskolaudvarról vagy a tornateremről is térképvázlatot készíteni, kérjétek meg a testnevelő- vagy földrajztanárt, de lehet a matematikát vagy környezetismeretet tanítót is, hiszen mind ért hozzá! A térképvázlat alapján aztán ti már játszhattok pontbegyűjtőst, például úgy, hogy húsz perc alatt ki talál meg több eldugott pontot az udvaron vagy a tornateremben. Elég ehhez egy térképvázlat is, amelyet jól látható helyen kell elhelyezni. A pontokat ugyanis fejben is meg lehet jegyezni! Ha így játszotok, induljon egyszerre mindenki! Ezt hívják mezőnyrajtnak.

Persze sokkal érdekesebb ez az erdőben, vagy legalább egy parkban. A budapesti Városmajorról van már nyomtatott térkép is. Az erdőben aztán vaddisznótól a kutyáig, hangyától a bagolyig, mindenféle állattal is találkozhattok.

Kérjetek először is iránytűt, amely pár forintért minden papír- és írószerboltban kapható. Aztán kedvenc tanárotokat hívjátok el olyan helyre kirándulni, amelyről van már térkép. Kérjétek meg, hogy helyezzen el néhány pontot a terepen! Ha pedig kedvet kaptok a térkép és a tájoló alaposabb megismeréséhez, a versenyzéshez, keressetek fel egy tájfutó-egyesületet! Már nagyon sok van az országban, akár világbajnokok is lehettek!

A legfontosabb azonban mégis az, hogy mozogjatok rendszeresen kint a természetben – és használjátok közben az eszeteket is!

Monspart Sarolta

és még így is csak bizonyos időre, néhány órára. Ezért nagyon fontos – különösen nyáron – a napi többszöri tisztálkodás.

V. EMESE BUDAPEST: A láb szőrtelenítéséhez (nyári gond, mert ilyenkor már harisnya nélkül járnak a lányok!) csak az kezdjen hozzá, akinek a szőrzete valóban nagyon feltűnő. Ugyanis akár a gyantázás, akár a szőrtelenítő krémek vagy folyadékok használata csak átmeneti megoldást jelentenek, mivel azok még inkább serkentik a szőrnövekedést. Borotválni mindenképpen helytelen!

„ZSÍROS ARCBŐR" jeligére: a napsugár szárítja ugyan az arcbőrt, de melegével fokozza a verejtékezést,

ezért tűnik nyáron zsírosabbnak az egyébként is zsíros arcbőr. Gyakori arcmosást javasolunk, tiszta vízzel. Zsírtalanító alkoholos oldatot ne használjunk!

K. ZOLTÁN, SZEGED: Az utazás, a környezetváltozás és az étkezési rend megváltozása miatt gyakori a székrekedés a táborban nyaraló gyerekeknél. Ezt elsősorban főzelék- és gyümölcsfogyasztással lehet kiküszöbölni.

„MINDEN NYÁRON MEGFÁZOM" jeligére: Hűvös estéken, esős időben ne szaladgáljunk egy szál ruhában, ingben, harisnya vagy zokni nélkül csak azért, mert nyár van. Ne az évszaknak, hanem a hőmérsékletnek megfelelően öltözködjünk!

AZ OLIMPIA SZELLEMÉBEN

Július 19-től augusztus 3-ig rendezik Moszkvában a XXII. Nyári Olimpiai Játékokat. A sport kedvelőinek bőséges látnivalót kínálnak majd a felnőttek versenyzései, de a városi-, járási- és megyei táborokban, az úttörőházak vetélkedőin, sőt, a napközis táborokban és az őrsökben az úttörők is megrendezhetik az olimpia tiszteletére a maguk versenyeit.

A Hajrá őrsök e tanévre hirdetett sportjátékait bemelegítésként nyáron újabb pályázók is elkezdhetik. A budapesti és megyei jutalmazott őrsök — mintegy 1800 gyerek — Zánkán találkoznak. Vetélkedőkben nem lesz majd hiány, de megtanulják a sportmunka szervezésének alapjait is, hogy az új tanévben még több gyereket nyerjenek meg a sportnak, a közös játékoknak.

Augusztus 3-tól 8-ig a margitszigeti Úttörőstadion várja a labdarúgó Pajtáskupa döntő mérkőzéseire érkező csapatokat és szurkolókat.

Reméljük, szervezetten és egyénileg is sokan tanulnak meg úszni, és kerékpározni a nyáron, de ami nagyon fontos: fürödni és úszni csak úgy próbáljatok, hogy a biztonságotokat ne tévesszétek szem elől. A hősködés, a könnyelműsködés áldozatokat követel.

„CSATA FEKETE-FEHÉRBEN"

Az 1980. május 17-i adás feladata. **Világos:** Ke4, He8, gy: h6. **Sötét:** Ka6, Fe5, gy: d4. Világos indul. Kérdésünk: leütheti-e világos az e5 mezőn álló sötét futót? Sikerül-e a huszárral a d4 gyalog átváltozását megakadályozni?

Aki szorgalmas, az megvizsgálja még azt a két hadállást is, ahol a sötét király az a5, illetve az a3 mezőn áll.

A megoldást a Magyar Televízióhoz június 8-ig kell beküldeni, Budapest V., Szabadság tér 17. – 1810 címre. A borítékon, illetve a levelezőlapon fel kell tüntetni: „Csata fekete-fehérben."

Karakas Éva

RANDEVÚ

A természetjáró úttörők országos találkozója június 24–29. között lesz Miskolc-Tapolcán. A huszonegy induló csapat akadály- és városismereti versenyen, tájékozódási futásban vesz részt.

A csapatok a megyei természetjáró találkozón legjobb eredményt elért tíz lányból és tíz fiúból állnak.

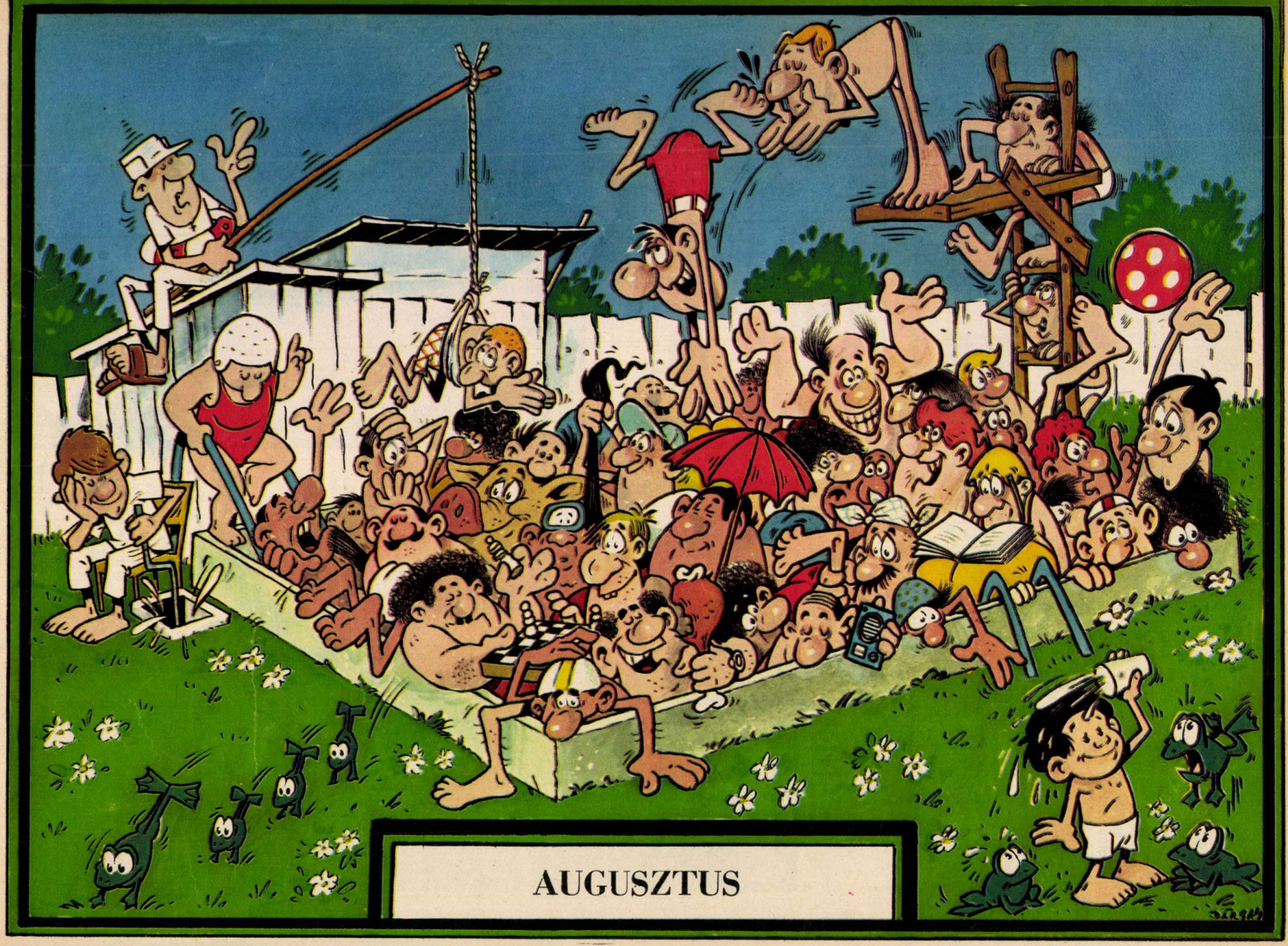
AUGUSZTUS

Augusztus még messze van, éppen ezért gondosan őrizd meg ezt a két oldalt. Ötleteidet, javaslataidat azonban már most beleírhatod. – A legközelebbi naptár szeptember 4-én!

1
PÉNTEK
Boglárka

2
SZOMBAT
Lehel

3
VASÁRNAP
Hermina

4
HÉTFŐ
Domonkos

5
KEDD
Krisztina

6
SZERDA
Berta

7
CSÜTÖRTÖK
Ibolya

8
PÉNTEK
László

9
SZOMBAT
Emőd

10
VASÁRNAP
Lőrinc

11
HÉTFŐ
Zsuzsanna, Tiborc

12
KEDD
Klára

13
SZERDA
Ipoly

14
CSÜTÖRTÖK
Marcell

15
PÉNTEK
Mária

16
SZOMBAT
Ábrahám

17
VASÁRNAP
Jácint

18
HÉTFŐ
Ilona

19
KEDD
Huba

20
SZERDA
Alkotmány ünnepe

21
CSÜTÖRTÖK
Sámuel

22
PÉNTEK
Menyhért

23
SZOMBAT
Bence

24
VASÁRNAP
Bertalan

25
HÉTFŐ
Lajos

26
KEDD
Izsó

27
SZERDA
Gáspár

28
CSÜTÖRTÖK
Ágoston

29
PÉNTEK
Beatrix, Erna

30
SZOMBAT
Rózsa

31
VASÁRNAP
Erika

ÁLLÓ-KÉPEK LENDÜLETBEN

Mekkora idő egy másodperc?

Kapásból rávághatjuk a választ: semekkora! És ezzel akaratlanul is bizonyítjuk, hogy az elhamarkodott válaszok ritkán bizonyulnak helyesnek. A mellékelt képek például alkalmat adnak egy kis játékra.

Képzeljük el, hogyha egy másodperccel előbb, vagy később készültek volna, vajon mit ábrázolnának? Nem kell hozzá túl nagy fantázia, hogy felismerjük: egészen mást! A karikát hajtó kéz sokkal távolabb lenne a karikától, a pingponglabda még az adogató tenyerén pihenne, vagy éppen kiszállt volna a képből, a lendülő lábak már a talajon lennének, a száguldó kerékpárosokból pedig talán már nem is látszana semmi.

A fényképezés apró csodája, hogy nemcsak a másodperc szabad szemmel alig követhető eseményeit teszi számunkra láthatóvá, hanem olyan elképesztően rövid időtartamok titkait is felfedezi, mint – például ebben az esetben – a másodperc 250-ed része! A fotós trükkje meg abban rejlik, hogy a mozdulatnak éppen azt a parányi részét képes kivalasztani, amitől szinte mozogni látjuk az állóképeket . . .

A lényeg viszont ennyiből is világosan látszik. Minél lendületesebb a mozgás, annál több minden történik egyetlen másodperc alatt. Talán éppen ez teszi a lendületes mozgást vidámmá, tartalmasabbá, örömtelivé . . . !

Cser Gábor

FOTÓ: Wagner Margit

GRATULÁLUNK!

A hagyományoknak megfelelően az idén is kitüntették azokat az úttörőcsapatokat, közösségeket, amelyek kiemelkedő munkát végeztek. A kitüntetéseket a nemzetközi gyermeknapon nyújtották át. Olvasóink nevében ezúton gratulálunk mindazoknak, akik kiváló teljesítményükkel kivívták a megtisztelő elismerést.

A KISZ Központi Bizottsága Vörös Selyemzászlajával kitüntetett csapatok:

780. sz. Táncsics Mihály Úttörőcsapat, Pécs. 316. sz. Battyhyány Lajos Úttörőcsapat, Kiskunfélegyháza. Kulich Gyula Ifjúsági és Úttörőház, Békéscsaba. 83. sz. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Miskolc. 2193. sz. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Szikszó. 4478. sz. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Mindszent. 4492. sz. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Káloz. 1338. sz. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Lébénymiklós II. 4803. sz. Eötvös Lóránd Úttörőcsapat, Debrecen. 4676. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Hatvan. 791. sz. Kanizsai Dorottya Úttörőcsapat, Esztergom. 3616. sz. Lovász József Úttörőcsapat, Salgótarján. 4507. sz. József Attila Úttörőcsapat, Szigetszentmiklós. 196. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Gödöllő. 3939. sz. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Balatonkeresztúr. 4129. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Tiszadob. 2917. sz. Arany János Úttörőcsapat, Nyírbéltek. 748. sz. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Törökszentmiklós. 634. sz. Zója Úttörőcsapat, Szekszárd. 1474. sz. Hámán Kató Úttörőcsapat, Szombathely. 1857. sz. Klapka György Úttörőcsapat, Ugod. 326. sz. Hunyadi János Úttörőcsapat, Nagykanizsa. 695. sz. Hunyadi János Úttörőcsapat, Budapest. 2547. sz. Bartók Béla Úttörőcsapat, Budapest.

A KISZ Központi Bizottsága Vörös Selyemzászló Szalagját kapták:

789. sz. Zrínyi Miklós Úttörőcsapat, Szigetvár. 1916. sz. Szatmári Sándor Úttörőcsapat, Jánoshalma. 4048. sz. Dózsa György Úttörőcsapat, Nagyszénás. 5387. sz. Hunyadi János Úttörőcsapat, Szerencs. Kazinczy Ferenc Úttörőház, Ózd. 2023. sz. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Mórahalom. 2259. sz. Hámán Kató Úttörőcsapat, Dunaújváros. 4475. sz. Bornemissza Gergely Úttörőcsapat, Mosonmagyaróvár. 4548. sz. Killián György Úttörőcsapat, Ebes. 810. sz. Lenkey János Úttörőcsapat, Eger. Révész Béla Megyei Úttörőház, Esztergom. 443. sz. Hámán Kató Úttörőcsapat, Kisterenye. 1937. sz. Táncsics Mihály Úttörőcsapat, Veresegyház. 3. sz. Árpád fejedelem Úttörőcsapat, Üllő 593. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Iharosberény. 440. sz. II. törőcsapat, Szolnok. 4430. sz. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Bonyhád, 1284. sz Kanizsai Dorottya Úttörőcsapat, Sárvár. 2280. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Kapolcs. 4979. sz. Hamburger Jenő Úttörőcsapat, Zalaegerszeg. 3128. sz. Bokányi Dezső Úttörőcsapat, Budapest. 4355. sz. Kállai Éva Úttörőcsapat, Budapest.

A Kiváló Úttörőmunkáért kitüntetésben részesültek:

771. sz. Arany János Úttörőcsapat, Harkány. 1895. sz. Tóth László Úttörőcsapat, Kecskemét. 3196. sz. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Nyárlőrinc. 1400. sz. Dobó Katica Úttörőcsapat, Kiskunfélegyháza. 1904. sz. Dobó Katalin Úttörőcsapat, Dévaványa. 2380. sz. Kazinczy Ferenc Úttörőcsapat, Sátoraljaújhely. 3544. sz. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Mezőkövesd. 1362. sz. Rónai Sándor Úttörőcsapat, Sajószentpéter. 2746. sz. Gárdonyi Géza Úttörőcsapat, Miskolc. 1978. sz. Móra Ferenc Úttörőcsapat, Szeged – Kiskundorozsma. 2025. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Opusztaszer. 4842. sz. Münich Ferenc Úttörőcsapat, Székesfehérvár. 704. sz. Dózsa György Úttörőcsapat, Kajárpéc. 961. sz. Killián György Úttörőcsapat, Győr. 1005. sz. Irinyi József Úttörőcsapat, Létavértes. 2739. sz. Kállai Éva Úttörőcsapat, Hajdúnánás. 823. sz. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Kömlő. 1811. sz. Damjanich János Úttörőcsapat, Almásfüzitő-felső. 3497. sz. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Kazár. 2994. sz. Szondi György Úttörőcsapat, Borsosberény. 1525. sz. Jurij A. Gagarin Úttörőcsapat, Tura. 4259. sz. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Tápiószőlős. 923. sz. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Érd. 52. sz. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Pilis. 1932. sz. Földváry Károly Úttörőcsapat, Cegléd. 1475. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Tab. 578. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Kaposvár. 3402. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Nyírlövő. 1171. sz. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Porcsalma. 426. sz. Váci Mihály Úttörőcsapat, Nyíregyháza. 2804. sz. Fekete Lajos Úttörőcsapat, Zagyvarékas. 2495. sz. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Kurd. 4960. sz. Derkovits Gyula Úttörőcsapat, Szombathely. 2704. sz. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Boba. 2871. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Berhida. 2277. sz. Zrinyi Miklós Úttörőcsapat, Külsővat. 3944. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Rédics. 2274. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Sümegcsehi. 5438. sz. Lukács Pál tábornok Úttörőcsapat, Budapest. 5336. sz. Bogdánfy Ödön Úttörőcsapat, Budapest. 102. sz. Váci Mihály Úttörőcsapat, Budapest.

AZ IGAZI SIKER!

BENCZE ILONA

Sokan úgy gondolják, hogy a színészek mindahányan különálló, kertes házakban laknak, gondosan zárt kapuk mögött, hogy megmeneküljenek rajongóik, hódolóik zaklatásaitól.

Bencze Ilona, a Madách Színház népszerű művésznője egy lakótelepi panelház második emeletén lakik. Nem zavarja, ha megnézik, megszólítják a környékbeliek; hogy mégis költözni készül – no persze, nem kertes házba! –, annak a nyáron felforrósodó, télen túlzottan kiszáradó betonfal az oka: legfőbb „munkaeszköze", a torka nem bírja a szélsőséges hőmérsékletet.

Bencze Ilona délelőttjeit, délutánjait a rádióban, a szinkronstúdióban, a televízióban tölti, ha éppen nem próbál a színházban. Az előadás előtt, és a hétvégeken jut csak ideje kislányára, a kétéves Gabira.

Amikor megkérdezem, többet énekel-e, mesél-e kislányának, mint a többi szülő, kiderül: kevesebbet, mert ritkán jut rá ideje. Ebben nincs is semmi meglepő. Éppen ezért Gabi furcsálja, ha váratlanul dalolni kezd a mamája. Színházban már volt a kislány. Papája – Maros Gábor, a Fővárosi Operettszínház művésze – volt első színházi élményének főszereplője: a „János vitéz"-t nézte meg az Operettben. A szünetben, az öltözőben csak egy valamin csodálkozott Gabi: hogy apukájának ragasztott bajsza van.

Bencze Ilona néha összefog barátaival, és gyerekműsorban játszik. Megzenésített gyerekverseket adnak elő. Az alkalmi társulat produkciója legalább annyira tetszik a gyerekeknek, mint Bencze Ilona alakítása Csehov: „Három nővér" című darabjában a felnőtteknek. S talán éppen ez a siker igazi fokmérője: a minden korosztálynak tetsző játék, a gyerekektől és a felnőttektől kapott elismerés.

S. B.

Fotó: Gaál Zoltán

PAJTÁS
KEDVES
ISMERŐS

Marika néni nem rajztanár, mégis az ő keze nyomán születtek az árny-bábok

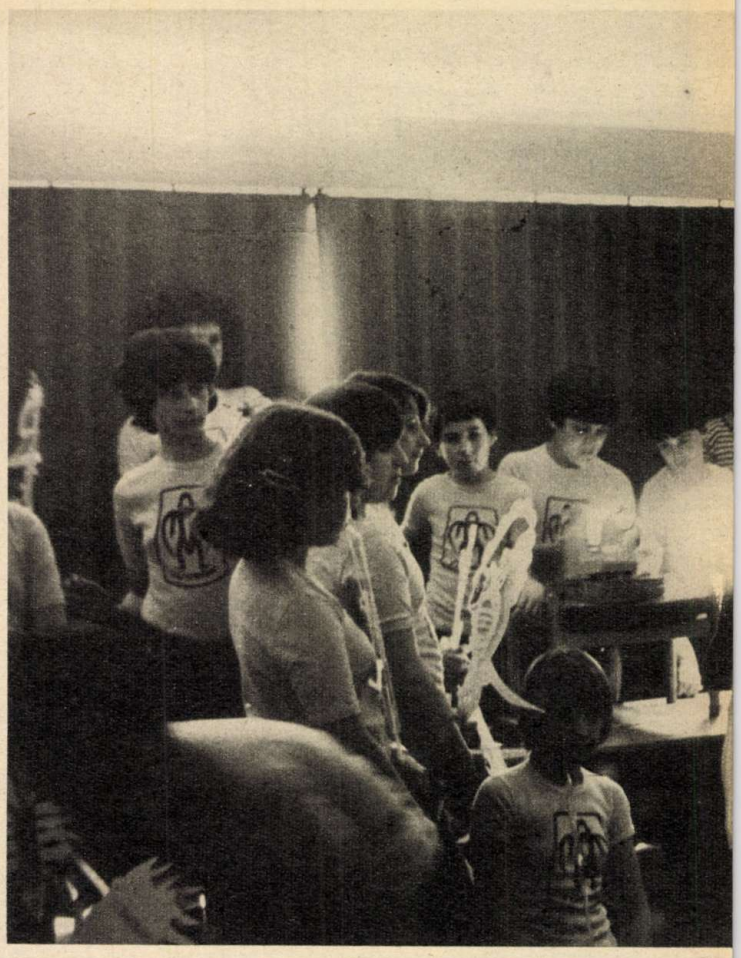

ELŐSZÖR: az ember utánanéz, mi is az az árnyjáték. Kiderül, hogy nem más, mint a bábszínház egyik ősrégi, Kínából származó formája. A hátulról megvilágított fehér vászon mögött mozgó papír-, vagy egyéb anyagból készült figurák árnyéka adja az élményt; mai szemmel a bábszínház és a mozi (a rajzfilm) keveredésének tűnik. Erre gondoltak a kaposváriak is, amikor figuráikat színes fóliákkal díszítették, sőt, színes háttérvetítéssel dolgoztak.

MÁSODSZOR: feltétlenül akad az iskolában egy olyan lelkes tanár, mint esetünkben Szabó Gézáné, Marika néni. Ő az, aki tervez, szervez, rohangál, irányít. Először azonban csak javasol, és akkor dönt, ha a „Tücskök" is elmondták a véleményüket.

HARMADSZOR: a társaság elkezdi törni a fejét: hogyan is lesz a meséből, a leírt történetből árnyjáték. Végiggondolják, hogy mikor, kinek kellene megszólalnia, melyik figurának mit kell majd csinálnia. Figyelembe veszik, hogy az árnyjátékbábok csak síkban mozognak, közeledni, távolodni nem nagyon tudnak, vagyis alkalmazkodni kell a műfaj törvényeihez.

NEGYEDSZER: a kis társaság elkészíti a figurákat. Szokatlan munka ez, mert kézben alig mutatnak, akkor látszik, hogy jó helyre kerültek-e a szemek, az orrok, a hasak, ha árnyékuk a vászonra vetül.

ÖTÖDSZÖR: a zenészek kiválogatják, összeállítják, megkomponálják a zenét. Arra is gondolnak persze, hogy az előadás megkezdése előtti kényszerű várakozás hosszú perceit is kitöltsék: fülbemászó muzsikával szórakoztatják a nézőket. Egészen addig, amíg fel nem gördül a függöny, illetve... jelen esetben „le nem gördül" – az ablakok elé!

HATODSZOR: ha már megrajzolták a háttereket, begyakorolták a mozgásokat, a gépészek, a fényszínezők – akik a lámpák elé színes fóliákat tartanak –, a szereplők népes tömege fegyelmezetten várja a kezdést, nos, akkor felgyulladhatnak a lámpák, és megjelenhetnek a kifeszített vásznon a történet szereplői.

HETEDSZER: a megérdemelt siker lázában újabb jeleneteken, mozgási, színezési, fényváltási technikán töri a fejét az ember, és otthon, este, az ágyban még sokáig fekszik nyitott szemmel, és figyeli az utcáról beszűrődő lámpafény keltette fények játékát a mennyezeten.

Somhegyi Béla
Fotó: Szalay Béla

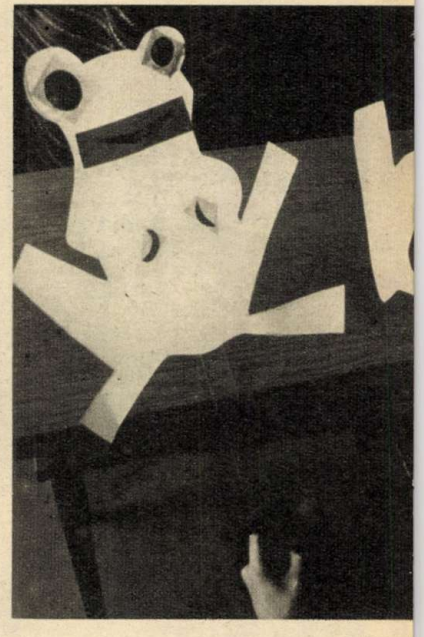

Hátulról alig mutatnak a papírbábok; a fény kelti életre őket!

FÉNY, ÁRNYÉK

A kaposvári, Kisfaludy utcai általános iskola árnyjáték-szakköre, a Tücsök együttes, tavaly a megyei, idén a városi kulturális szemlén aranyérmet nyert. Műsoruk, „A vakond nadrágja" a televízió „Játsszunk bábszínházat!" című sorozatában is szerepel. A gyerekek segítségével összeállítottuk az árnyjáték-szabályokat, hogy akinek kedve kerekedik, játszhasson hasonlót. Persze nem kell szigorúan, szó szerint venni a tanácsokat, éppen az a jó, ha mindenki mást csinál!

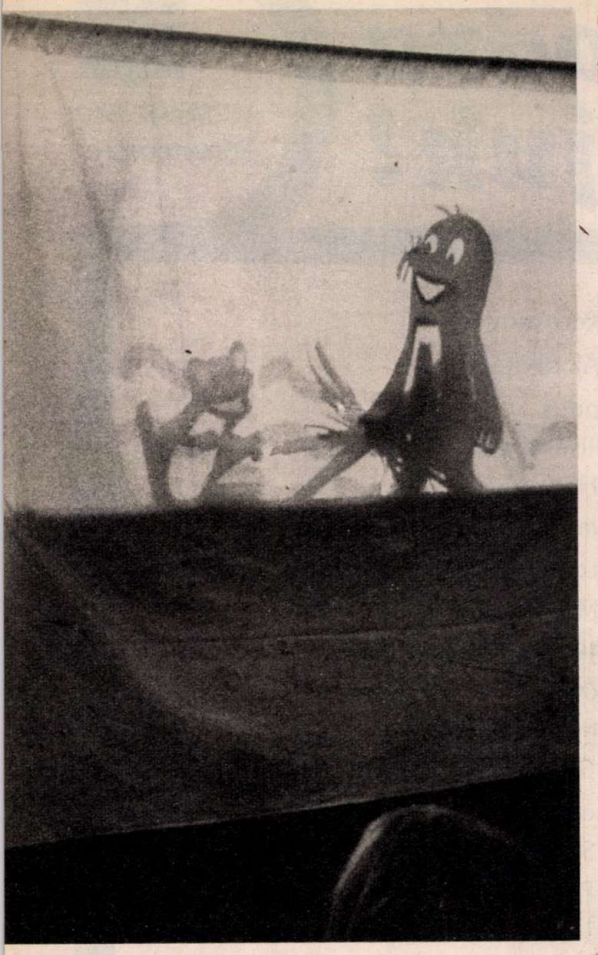

Negyven gyerek összmunkája az előadás

A rosttollal filmszalagra rajzolt erdei tisztás, nádas, fodrozódó víz a mese környezetét teremti meg

JÁTÉK

Könyvespolcodra ajánljuk!

Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat

..... pld. Benedek Elek: Rókáné mézes-mákos kalácsa 32,–

..... pld. Benedek Elek: Többsincs királyfi 31,–

..... pld. Cooper, J. F.: Nyomkereső 27,–

..... pld. Cooper, J. F. Vadölő 25,–

..... pld. Defoe, D.: Robinson 17,–

..... pld. Fekete Gyula: Fortélyos félelem igazgat. (Képes történelem) 33,–

..... pld. Fekete István: Tüskevár 27,–

..... pld. Gárdonyi Géza: A láthatatlan ember 28,–

..... pld. Hollós Korvin Lajos: A vöröstorony kincse 18,–

..... pld. Koroknay István: Az állatok nagy képeskönyve 39,–

..... pld. Illyés Gyula: Hetvenhét magyar népmese 42,–

..... pld. London, J.: Az éneklő kutya ... 23,50

..... pld. Míg megvalósul gyönyörű képességünk, a rend (Képes történelem) 33,–

..... pld. Rockenbauer Pál – Balogh Péter: Amiről a jégvirág mesél 18,–

..... pld. Szepes Mária: Pöttyös Panni naplója 30,–

..... pld. Tamási Áron: Ábel 53,–

..... pld. Varga Katalin: Gőgös Gúnár Gedeon 22,50

..... pld. Verne, J.: Kétévi vakáció 34,–

A könyvek megrendelhetők a kivágott és kitöltött hirdetési szelvényen, vagy postai levelezőlapon.

Egyéni vásárlóink részére készpénzfizetés esetén 200,— Ft felett a szállítás költségmentes.

Részletfizetésnél a postaköltséget, valamint a 3% kezelési költséget felszámítjuk.

Részletfizetési kedvezményeink: 400,— Ft felett 4 havi, 600,— Ft felett 6 havi törlesztés.

Címünk: Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat
Dél-Balaton Ellátó Központ
Siófok
Ipartelepi út
8600

MEGRENDELÉS

Alulírott megrendelem postai szállításra a fenti műveket:

* részletfizetéssel

** készpénzfizetéssel

(A nem kívánt feltétel törlendő)

Kelt: .....

.....
a megrendelő aláírása

A megrendelő neve: .....

Címe (irányítószámmal): .....

Csak részletfizetés esetén töltendő ki: .....

Szül. hely, év: .....

Anyja neve: .....

Munkahely: .....

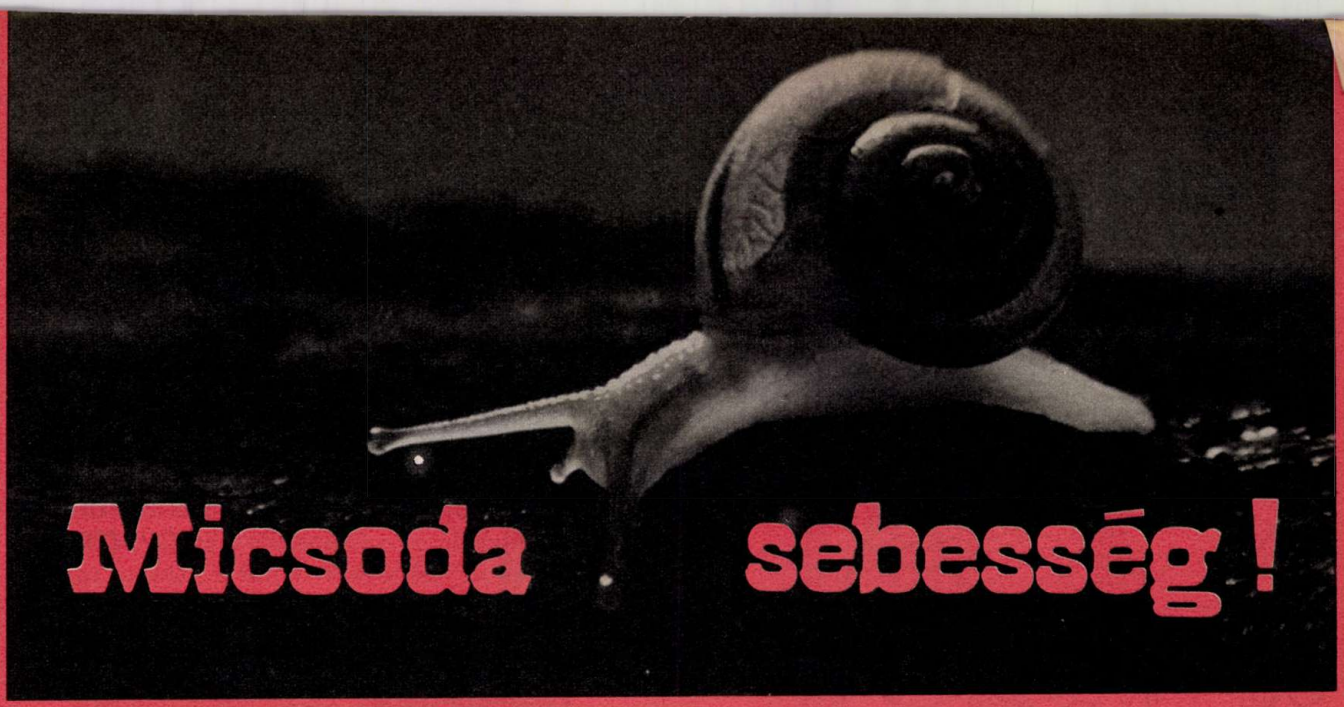

Micsoda sebesség!

Hogyan is tanultuk? A sebesség az egységnyi idő alatt megtett út. Az utat rendszerint centiméterben (méterben, kilométerben), az időt másodpercben (percben, órában) mérjük. A sebesség lehet állandó és változó (gyorsuló, lassuló). És így tovább... Sok mindent tanultunk, hallottunk még a sebességről. Most lássunk egy-két érdekességet a sebesség világából.

A haj növekedése másodpercenként 0,000 000 3 centiméter, másképpen 1—2 milliméter naponta. A gomba már sebesebben nő: 8 ezred centimétert másodpercenként. A közismerten lassú csiga ennyi idő alatt másfél millimétert képes megtenni. A vér a főütőérben 35 centimétert, a versenyló 25 méter utat tesz meg egy másodperc alatt. Az erősebb vihar 120—180 kilométeres sebességgel halad, de ennél is izgalmasabb, hogy a reflexeket, cselekvéseket kiváltó ingerek a testben 252 kilométeres óránkénti sebességet is elérnek.

A fecske percenként több mint négy kilométert képes repülni, a strucc körülbelül két kilométert tesz meg ennyi idő alatt. Nem kis teljesítmény ez, ha összevetjük a gépkocsik óránként 100—120 kilométeres sebességével.

A hang terjedési sebességéről is tanultunk, tudjuk, hogy másodpercenként 333 méter (vízben 1500 m). A puskagolyó 1000—3000 kilométert, az ágyúgolyó 1800 kilométert, a rakéta 22—25 ezer kilométert tesz meg óránként, az űrrakéta 40—41 ezer kilométer óránkénti sebességgel halad. A csúcsot a fény, illetve az elektromágneses hullámok tartják: sebességük egy másodperc alatt 300 ezer kilométer! Ez annyit jelent, hogy a Föld egyenlítőjét — amelynek hossza 40 ezer kilométer — a fény 1 másodperc alatt hét és félszer kerüli meg.

Az erdei fák évente körülbelül 35 centimétert nőnek, az esőcsepp másodpercenként — nagyságától függően — 0,1—8 métert zuhan. A különböző liftek 3, 11, 40 kilométeres óránkénti sebességet érnek el. A Föld a Nap körül másodpercenként 30 kilométert halad.

És mi emberek? Megszokott léptekkel másodpercenként 1—1,7 métert haladunk, azaz óránként 3,6—6 kilométert, évente — ha állandóan, megállás nélkül mennénk — 4400 kilométert...

Forrai G. János

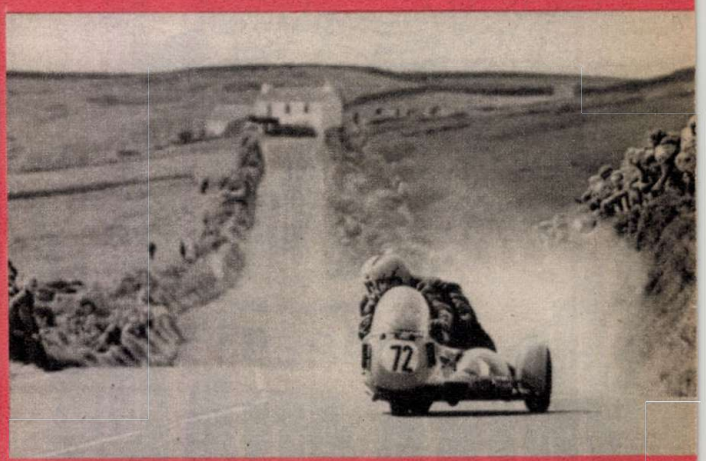

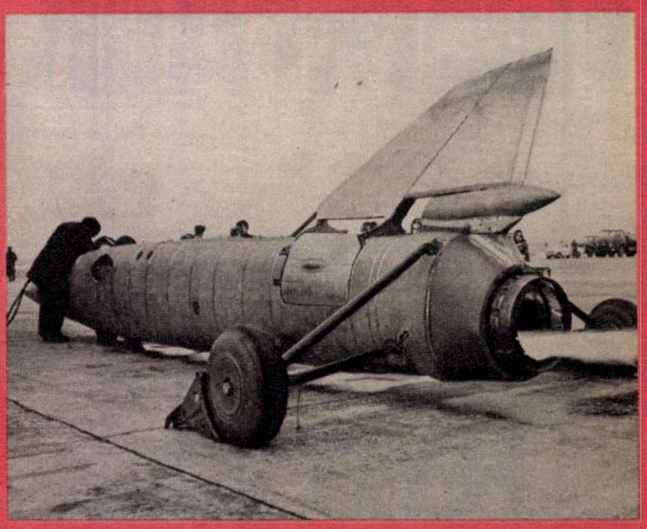

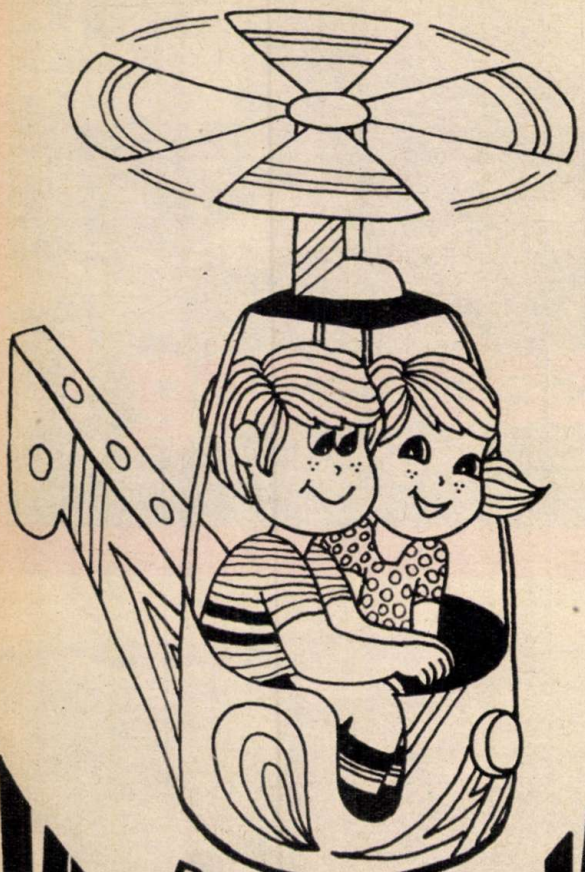

BUDAPESTI

VIDÁMPARK

EGÉSZ ÉVBEN NYITVA

10—20 óráig

NYOLCADIKOSOK!

Pályaválasztásotokhoz figyelmetekbe ajánljuk, hogy a **CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR** jó lehetőséget kínál a szakma tanulásához. Fiúk jelentkezését várjuk **vegyianyaggyártó** (gyógyszergyártó), **lakatos, hegesztő, villanyszerelő, esztergályos, csőhálózatszerelő** szakmunkástanulónak. Lányokat **vegyianyaggyártó** (gyógyszergyártó) tanulónak veszünk fel.

Vegyianyaggyártó (gyógyszergyártó) tanulóinkat korszerű tanlaboratóriumban, vegyianyaggyártó (gyógyszergyártó) tanműhelyben képezzük.

VÁLLALATI ÖSZTÖNDÍJ!

A Római-parti csónakházunkban sportfelszerelésekről is gondoskodunk.

Címünk: CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR
Budapest IV., Tó u. 1—5. oktatási osztály

Telefon: 690-900/531-es mellék és

CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG
Budapest XXII., (Nagytétény),
Bányalég u. 2. személyzeti osztály

Írásbeli jelentkezés: 1325 Budapest,
Postafiók 110.